

ZAKŁADOWY PLAN KONT

Podstawy prawne : ustawa z dnia 30.06.2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), ustawa z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 76 z 2002 r., poz. 694 z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28.07.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020).

Niniejszy Zakładowy Plan Kont opracowany został dla Zespołu Szkół Nr 6 im. Króla Jana III Sobieskiego w Jastrzębiu Zdroju, zwanego dalej „jednostką”.

§ 1

PRZEPISY OGÓLNE

1. Zakładowy Plan Kont określa podstawowe zasady rachunkowości oraz wykaz obowiązujących kont. W dalszej treści określany jest jako ZPK.

2. Określenie – środki trwałe – ujęte w niniejszym ZPK określa środki, o których mowa w art. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości oraz środki trwałe będące własnością jednostki samorządu terytorialnego, w stosunku do których jednostka wykonuje uprawnienia właścicielskie.

3. Jednostka prowadzi rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości i ustawy o finansach publicznych, z uwzględnieniem zasad szczególnych określonych w ZPK.

§ 2

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

1. Operacje gospodarcze ujmowane są w księgach rachunkowych na odrębnych kontach księgowych w zakresie faktycznych (kasowo zrealizowanych) wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach jednostki.

2. Środki trwałe stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji danego organu, mogą być wycenione w wartości określonej w tej decyzji.

3. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych lub zarządu jednostki samorządu terytorialnego.

4. Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania, umarza się :

- książki i inne zbiory biblioteczne,
- środki dydaktyczne,
- odzież i umundurowanie,
- meble i dywany,
- pozostałe środki trwałe (wyposażenie) oraz pozostałe wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznane za koszt uzyskania przychodu w 100 % ich wartości w momencie oddania do użytkowania.

5. Nie umarza się gruntów.

6. Wartość początkowa środków trwałych i dotychczasowe ich umorzenie podlegają aktualizacji wyceny zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz.

POTWIERDZAM ZŁOŻENIE
Z ORYGINAŁEM
data: 19 11 08 podpis:
DYREKTOR
Zespołu Szkół Nr 6
im. Króla Jana III Sobieskiego
Krzysztof Meduzia

7. Budynki i budowle podlegają inwentaryzacji w sposób określony w przyjętych przez jednostkę zasadach rachunkowości.

8. Terminy i częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji określa odrębna instrukcja inwentaryzacyjna.

9. Rzeczowe składniki majątku obrotowego wycenia się na dzień bilansowy według ich wartości wynikających z ewidencji.

10. Ewidencję ilościową składników rzeczowych majątku prowadzi się do składników, których wartość początkowa jest niższa od wartości określonej w odrębnym rozporządzeniu.

11. Zapasy materiałowe ewidencjonowane są wg ewidencji wartościowo – ilościowej. Przyjmuje się wartość wg ceny zakupu.

12. Nie dokonuje się odpisów aktualizujących należności z tytułu dochodów i wydatków budżetowych.

13. Odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

14. Należności i zobowiązania oraz inne składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy.

PLAN KONT

1. Plan kont może być uzupełniony w miarę wprowadzania nowych obszarów działalności.

2. ZPK powinien zapewnić możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach, według dysponentów budżetowych oraz dodatkowych klasyfikacji.

3. Koszty ewidencjonowane i rozliczane są na kontach zespołu 4 – „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”.

4. Zmiany do ZPK wynikające ze zmian w zasadach wykonywania budżetu, gospodarki finansowej lub sprawozdawczości będą wprowadzane w miarę aktualizacji przepisów.

SPRAWOZDANIA FINANSOWE

1. Jednostka sporządza sprawozdania finansowe wg rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27.06.2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (D.U. Nr 115 poz. 781).

2. Rokiem sprawozdawczym jest rok kalendarzowy. Okresy sprawozdawcze stanowią miesiące, kwartały i rok budżetowy.

3. Jednostka sporządza sprawozdanie finansowe, zwane „bilansem”, na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych (dzień bilansowy), to jest na dzień 31 grudnia, według wzoru stanowiącego załącznik nr 5 do rozporządzenia MF z dnia 28.07.2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.

4. Rachunek zysków i strat jednostki (wariant porównawczy) sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 8 do ww. rozporządzenia.

5. Zestawienie zmian w funduszu jednostki sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 9 do ww. rozporządzenia.

6. Sprawozdania finansowe sporządzane są na podstawie ksiąg rachunkowych jednostki, w terminie określonym przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w złotych i groszach.

7. Sprawozdanie finansowe jednostki podpisuje kierownik jednostki i główny księgowy.

8. Kierownik jednostki składa bilans organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego.

§ 3

WYKAZ KONT

1. Konta bilansowe

Zespól 0 – Majątek trwały

011 – Środki trwałe

013 – Pozostałe środki trwałe

014 – Zbiory biblioteczne

020 – Wartości niematerialne i prawne

021 – Pozostałe wartości niematerialne i prawne

071 – Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

080 – Inwestycje (środki trwałe w budowie)

Zespól 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe

101 – Kasa

130 – Rachunki bieżące jednostek budżetowych

132 – Rachunki dochodów własnych jednostek budżetowych

135 – Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia – ZFSS

137 – Rachunki środków funduszy pomocowych

139 – Inne rachunki bankowe

140 – Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne

Zespól 2 – Rozrachunki i roszczenia

201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych

222 – Rozliczenie dochodów budżetowych

223 – Rozliczenie wydatków budżetowych

225 – Rozrachunki z budżetami

227 – Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych

228 – Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych

229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami

240 – Pozostałe rozrachunki

290 – Odpisy aktualizujące należności

Zespól 3 – Materiały i towary

300 – Rozliczenie zakupu

310 – Materiały

Zespól 4 – Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

400 – Koszty według rodzajów

401 – Amortyzacja

Zespól 7 – Przychody i koszty ich uzyskania

740 – Dotacje i środki na inwestycje

750 – Przychody i koszty finansowe

760 – Pozostałe przychody i koszty

761 – Pokrycie amortyzacji

Zespól 8 – Fundusze, rezerwy i wynik finansowy

800 – Fundusz jednostki

810 – Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje

840 – Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów

851 – Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

860 – Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy

2. Konta pozabilansowe

980 – Plan finansowy wydatków budżetowych

981 – Plany finansowe niewygasających wydatków

996 – Zaangażowanie dochodów własnych jednostek budżetowych

997 – Zaangażowanie środków funduszy pomocowych

998 – Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego

OPIS KONT

1. Konta bilansowe

I. Zespół 0 – Majątek trwały

Konta zespołu 0 „Majątek trwały” służą do ewidencji:

- rzeczowego majątku trwałego,
- wartości niematerialnych i prawnych,
- umorzenia majątku,
- inwestycji.

Środki trwale oraz wartości niematerialne i prawne ujmuje się w ewidencji w wartości początkowej, za którą uważa się :

- w razie odpłatnego nabycia – cenę ich nabycia, łącznie z kosztami dodatkowymi jak koszty transportu, załadunku, wyładunku, przystosowania, montażu, podatku VAT (w części niepodlegającej odliczeniu), odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązania, prowizje, udzielone rabaty,
- w razie otrzymania nieodpłatnego od jednostki samorządu terytorialnego – wartość określoną w tej decyzji,
- w razie nabycia w drodze darowizny – wartość rynkową z dnia nabycia lub wartość wykazaną w umowie darowizny.

Ulepszenie środka trwałego, obejmujące rozbudowę, rekonstrukcję, adaptację lub modernizację, i podnoszące wartość użytkową środka trwałego, na które nakłady przekroczyły wartość 3 500,00 zł., powoduje zwiększenie wartości początkowej tego obiektu.

Modernizację, która nie zwiększa wartości użytkowej środka trwałego w porównaniu ze stanem oddania do użytkowania, uważa się za remont i księguje w koszty, nie podnosząc wartości początkowej tego środka trwałego.

W razie odłączenia części składowej lub peryferyjnej od środka trwałego jego wartość początkową, od następnego miesiąca, zmniejsza się o wartość netto (po uwzględnieniu aktualnej amortyzacji) tej części.

Jeżeli odłączona część zostanie dołączona do innego środka trwałego, w miesiącu przyłączenia, zwiększa się jego wartość początkową o kwotę, o którą wartość początkową poprzedniego środka trwałego zmniejszono.

1) Konto 011 – Środki trwale

Konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które są umarzane stopniowo i nie podlegają ujęciu na kontach 013 i 014 (podstawowych środków trwałych).

Na stronie Wn konta 011 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma – zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych, z wyjątkiem umorzenia środków trwałych, które ujmowane jest na koncie 071.

Na stronie Wn konta 011 ujmuje się w szczególności :

- przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu gotowych środków trwałych lub inwestycji oraz wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych,
- przychody środków trwałych nowo ujawnionych,
- nieodpłatne przyjęcie środków trwałych,
- zwiększenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Na stronie Ma konta 011 ujmuje się w szczególności :

- wycofanie środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji, z powodu zniszczenia lub zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania,
- ujawnione niedobory środków trwałych,
- zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 powinna umożliwić :

- ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych,

- ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe,
- należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji.

Zwiększenie stanu środków trwałych następuje pod datą przyjęcia do używania od dostawcy lub innych jednostek przekazujących. Ujawnione nadwyżki środków trwałych wprowadza się do ewidencji pod datą ich zinwentaryzowania.

Podstawą księgowania przychodu środka trwałego są faktura, protokół nieodpłatnego przekazania, zestawienie różnic inwentaryzacyjnych (w zakresie nadwyżek) lub akty darowizny.

Podstawą księgowania rozchodu środka trwałego są protokoły postawienia w stan likwidacji, zdawczo-odbiorcze zarządzanego przekazania nieodpłatnego, protokoły szkód, zestawienia różnic inwentaryzacyjnych (w zakresie niedoborów) lub pokwitowanie kupującego.

Jeżeli na dokumencie pierwotnym zakupu środka trwałego znajdują się pełne dane charakterystyczne obiektu, to nie jest konieczne wystawianie dowodu OT. W tej sytuacji na dowodzie pierwotnym podaje się informacje dotyczące daty przyjęcia obiektu do używania, miejsca użytkowania oraz, iż obiekt jest w stanie kompletnym i zdatnym do użytku.

W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30.12.19990 r. w sprawie klasyfikacji środków trwałych (Dz. U. Nr 112 poz. 1317), zmienionym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16.11.2004 r. (Dz. U. Nr 260 poz. 2589) podano ogólną charakterystykę oraz wykaz rzeczowy składników poszczególnych grup statystycznych środków trwałych.

W zakresie zespołów komputerowych uznaje się za obiekt zdalny do użytku kompletny komputer tj. jednostka centralna, klawiatura, monitor, drukarka.

Podstawowe środki trwałe znajdujące się na terenie strzeżonym, za jaki uznaje się teren placówki, inwentaryzuje się raz w ciągu 4 lat. Środki trwałe trudno dostępne – budowle – inwentaryzuje się corocznie według stanu na dzień 31 grudnia metodą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami.

Na koniec roku konto 011 wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków trwałych w wartości początkowej, ewentualnie skorygowanej w wyniku zarządzanej aktualizacji wyceny lub nakładów na ulepszenie.

Typowe zapisy strony Wn konta 011

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przyjęcie środka trwałego do użytkowania w wyniku : - zakupu - otrzymania od innej jednostki, na podstawie decyzji właściwego organu (w dotychczasowej wartości początkowej): a) wartość dotychczasowego umorzenia b) wartość nieumorzona - nieodpłatnego otrzymania z tytułu darowizny - ujawnienia nadwyżek (w wartości godziwej)	080, 201, 300 071 800 800 240
2	Zwiększenie wartości początkowej środka trwałego o koszty ulepszenia	080
3	Zwiększenie wartości początkowej środków trwałych w wyniku Urzędowej aktualizacji wyceny	800

Typowe zapisy strony Ma konta 011

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wycofanie środka trwałego z eksploatacji z tytułu : - postawienia w stan likwidacji* na skutek zużycia lub zdarzenia losowego : a) wartość dotychczasowego umorzenia b) wartość nieumorzona - sprzedaży :	071 800

	a)wartość dotychczasowego umorzenia	071
	b) wartość nieumorzona	800
2	Nieodpłatne przekazanie środka trwałego (na podstawie decyzji właściwego organu) :	
	- dotychczasowe umorzenie	071
	- wartość nieumorzona	800
3	Obniżenie wartości początkowej środka trwałego na skutek urzędowej aktualizacji wyceny	800
4	Rozchód niedoborów :	
	- wartość netto (nieumorzona)	240
	- dotychczasowe umorzenie	071

* Środki trwałe postawione w stan likwidacji do czasu ostatecznego zlikwidowania winny być ewidencjonowane pozabilansowo w wartości netto na dzień rozchodowania z konta 011.

2) Konto 013 – Pozostałe środki trwałe

Konto 013 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych, niepodlegających ujęciu na kontach 011 i 014, wydanych do używania na potrzeby działalności podstawowej jednostki, które podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania.

Na stronie Wn konta 013 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma – zmniejszenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu, z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 072.

Na stronie Wn konta 013 ujmuje się w szczególności :

- środki trwałe przyjęte do używania z zakupu lub inwestycji,
- nadwyżki środków trwałych w używaniu,
- nieodpłatnie otrzymane środki trwałe.

Na stronie Ma konta 013 ujmuje się w szczególności :

- wycofanie środków trwałych z używania na skutek likwidacji, zniszczenia lub zużycia, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania oraz zdjęcia z ewidencji syntetycznej,
- ujawnione niedobory środków trwałych w używaniu.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 013 powinna umożliwić ustalenie wartości początkowej środków trwałych oddanych do używania oraz osób lub komórek organizacyjnych, u których znajdują się środki trwałe.

Na koncie 013 ujmuje się następujące środki trwałe w używaniu :

- bez względu na wartość początkową, jeśli stanowią :

- a) środki dydaktyczne,
- b) odzież i umundurowanie (o normatywnym okresie używania dłuższym niż rok),
- c) meble i dywany.

- o wartości początkowej nie wyższej od kwoty granicznej określonej (w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych) dla tych środków trwałych, od których odpisy amortyzacyjne mogą być dokonywane jednorazowo w miesiącu oddania ich do używania.

Na koncie 013 można nieewidencjonować środków trwałych, które na podstawie decyzji kierownika jednostki podlegają wyłącznie ewidencji ilościowej. Decyzję określającą rodzaj środków trwałych ewidencjonowanych tylko ilościowo wprowadza osobne zarządzenie.

Konto 013 może wykazywać saldo Wn, które wyraża wartość środków trwałych znajdujących się w używaniu w wartości początkowej.

Saldo tego konta nie występuje w bilansie, ponieważ środki trwałe w tym sprawozdaniu wykazane są w wartości netto (wartość początkowa minus umorzenie) a pozostałe środki trwałe umarżane są w 100 % wartości w momencie oddania do używania.

Typowe zapisy strony Wn konta 013

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przyjęcie pozostałych środków trwałych do użytkowania :	

	- z zakupu	201, 300
	- z inwestycji (pierwsze wyposażenie)	080
	- nieodpłatnego magazynu	310
2	Ujawnione nadwyżki	240
3	Otrzymanie nieodpłatne środków :	
	- od jednostek budżetowych na podstawie decyzji właściwego organu	072
	- darowizny od innych jednostek osób	760

Typowe zapisy strony Ma konta 013

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Rozchód pozostałych środków trwałych na skutek : - zużycia lub sprzedaży - niedoborów i szkód	072 240
2	Nieodpłatne przekazanie	072
3	Rozchód pozostałych środków trwałych w związku z wyłączeniem ich z ewidencji ilościowo-wartościowej	072

3) Konto 014 – Zbiory biblioteczne

Konto 014 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości zbiorów bibliotecznych jednostki.

Na stronie Wn konta 014 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma – zmniejszenia stanu i wartości początkowej zbiorów bibliotecznych, z wyjątkiem umorzenia, które ujmuje się na koncie 072.

Na stronie Wn konta 014 ujmuje się w szczególności :

- przychód zbiorów bibliotecznych pochodzących z zakupu lub nieodpłatnie otrzymanych,
- nadwyżki zbiorów bibliotecznych.

Na stronie Ma konta 014 ujmuje się w szczególności :

- rozchód zbiorów bibliotecznych na skutek likwidacji, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania,
- niedobory zbiorów bibliotecznych.

Przychody i rozchody zbiorów bibliotecznych wycenia się według cen nabycia.

Przychody z tytułu nieodpłatnego otrzymania lub nadwyżki wycenia się zgodnie z komisyjnym oszacowaniem ich wartości.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 014 powinna umożliwić ustalenie poszczególnych zbiorów bibliotecznych, z dalszym podziałem określonym w odrębnych przepisach.

Corocznie ustala się wartość zbiorów wykazaną w ewidencji sumarycznej bądź szczegółowej i uzgadnia z zapisami na koncie ewidencji majątkowej.

Inwentaryzację zbiorów bibliotecznych tzw. skontrum należy przeprowadzić w sposób i w terminach określonych w ustawie z dnia 27.06.1997 r o bibliotekach (Dz. U. Nr 85 poz. 539 z późn. zm.).

Decyzją kierownika jednostki można zbiory biblioteczne ewidencjonować tylko ilościowo.

Konto 014 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan zbiorów bibliotecznych znajdujących się w jednostce. Saldo to nie występuje w bilansie jednostki, gdyż w momencie przyjęcia zbiorów bibliotecznych do ewidencji księgowej są umarzone w wysokości 100%.

Typowe zapisy strony Wn konta 014

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przychód zbiorów bibliotecznych : - z zakupu - nieodpłatnie otrzymanych :	201, 234, 300
	a) od innych jednostek budżetowych (według wartości ewidencyjnej)	072
	b) darów od osób fizycznych i prawnych (według wartości szacunkowej określonej komisyjnie)	760

- z nadwyżek inwentaryzacyjnych (według wartości szacunkowej określonej komisyjnie)	240
---	-----

Typowe zapisy strony Ma konta 014

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Rozchód zbiorów bibliotecznych z tytułu: - likwidacji zużytych lub nieprzydatnych zbiorów - nieodpłatnego przekazania, sprzedaży - niedoborów lub szkód	072 072 072, 240*

* Równocześnie należy wyksięgować umorzenie z konta 072 na stronę Ma konta 240. Odszkodowania pieniężne za niedobory i szkody w zbiorach bibliotecznych księguje się na stronę Wn konta 101, 130 lub przypisane Wn konto 240 – Ma konto 760.

4) Konto 020 – Wartości niematerialne i prawne

Konto 020 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych (podstawowych wartości niematerialnych i prawnych).

Na stronie Wn konta 020 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie Ma – wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 071.

Na koncie tym księguje się te wartości niematerialne i prawne, których wartość początkowa w dniu przyjęcia do użytkowania jest wyższa od kwoty ustalonej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Wartości te umarzone są stopniowo. Umorzenie księguje się podwójnym zapisem Ma konto 071 Wn konto 401 oraz pokrycie amortyzacji – Wn konto 800 Ma konto 761.

Aktualizacja programu komputerowego, zależnie od jej ceny, stanowi albo samodzielny tytuł wartości niematerialnych i prawnych (o wartości powyżej 3 500,00 zł.), albo – jeśli poniżej tej wartości – zaliczana jest bezpośrednio w koszty.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 020 powinna umożliwić należyte obliczenie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, podział według ich tytułów lub osób odpowiedzialnych.

Konto 020 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan wartości niematerialnych i prawnych w wartości początkowej.

Typowe zapisy strony Wn konta 020

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Zakup wartości niematerialnych i prawnych	201, 300
2	Otrzymane nieodpłatnie wartości niematerialne i prawne : - od innych jednostek budżetowych na podstawie decyzji administracyjnej (w dotychczasowej wartości początkowej) a) wartość dotychczasowego umorzenia b) wartość nieumorzona - z tytułu darów (według ceny rynkowej na dzień otrzymania)	071 800 800

Typowe zapisy strony Ma konta 020

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Rozchód wartości niematerialnych i prawnych na skutek nieprzydatności gospodarczej - wartość dotychczasowego umorzenia - wartość nieumorzona	071 808

5) Konto 021 – Pozostałe wartości niematerialne i prawne

Konto 021 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.

Na stronie Wn konta 021 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie Ma – wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej pozostałych wartości niematerialnych i prawnych, z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 072.

Na koncie tym księguje się te wartości niematerialne i prawne, których wartość początkowa w dniu przyjęcia do używania jest wyższa od kwoty ustalonej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych ale stanowią one pomoce dydaktyczne oraz te, których wartość początkowa jest równa lub niższa od kwoty ustalonej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Pozostałe wartości niematerialne i prawne umarza się jednorazowo, spisując całą wartość w koszty w miesiącu przyjęcia do używania.

Decyzją kierownika jednostki pozostałe wartości niematerialne i prawne o wartości niższej od ustalonej w odrębnym zarządzeniu mogą być ewidencjonowane tylko ilościowo.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 021 powinna umożliwić należyte obliczenie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, podział według ich tytułów lub osób odpowiedzialnych.

Konto 021 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan pozostałych wartości niematerialnych i prawnych w wartości początkowej. Saldo to nie występuje w bilansie jednostki.

Typowe zapisy strony Wn konta 021

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Zakup pozostałych wartości niematerialnych i prawnych	201, 300
2	Otrzymane nieodpłatnie pozostałe wartości niematerialne i prawne :	
	- od innych jednostek budżetowych na podstawie decyzji administracyjnej (w dotychczasowej wartości początkowej)	
	a) nowe	760
	b) używane	072
	- z tytułu darów (według ceny rynkowej na dzień otrzymania)	760

Typowe zapisy strony Ma konta 021

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Rozchód pozostałych wartości niematerialnych i prawnych na skutek nieprzydatności gospodarczej	072

6) Konto 071 – Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych stosowanych przez jednostkę.

Odpisy umorzeniowe są dokonywane w korespondencji z kontem 401.

Umorzenie środków trwałych, ewidencjonowanych na koncie 011, nalicza się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek został oddany do użytku lub ujęty w ewidencji, w przypadku ujawnienia środka, do miesiąca, w którym umorzenie zostaje zrównane z jego wartością początkową, środek zostaje postawiony w stan likwidacji, sprzedany, przekazany nieodpłatnie lub stwierdzono jego niedobór.

Umorzenie środków trwałych ujmowanych na koncie 011 oblicza się raz na koniec roku kalendarzowego według stawek określonych w przepisach dotyczących podatku dochodowego od osób prawnych lub stawek określonych przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

Roczne stawki amortyzacji określona :

- ustawa z dnia 12.02.1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 54 z 2000 r. poz. 654 – tekst jednolity z późn. zm.),
- ustawa z dn. 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 14 z 2000 r. poz. 176 – tekst jednolity z późn. zm.).

Dla wartości niematerialnych i prawnych stawki umorzenia określa kierownik jednostki przed rozpoczęcia dokonywania odpisów amortyzacyjnych, uwzględniając przepisy dotyczące podatku dochodowego od osób prawnych. Umorzenie naliczane jest jednorazowo na koniec roku kalendarzowego stosując takie same zasady jak przy naliczaniu umorzenia środków trwałych.

Przy dokonywaniu aktualizacji wartości początkowej środków trwałych ulega także aktualizacji, w takim samym procencie, wartość dotychczasowego umorzenia.

Na stronie Ma konta 071 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Wn – zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Jednocześnie z księgowaniem umorzenia na kontach Wn 401 Ma 071, w takiej same wysokości, księguje się pokrycie kosztów amortyzacji Wn 800 i Ma 761.

Ewidencję szczegółową do konta 071 prowadzi się według zasad podanych w wyjaśnieniach do kont 011 i 020. Do kont 011, 020 i 071 można prowadzić wspólną ewidencję szczegółową.

Konto 071 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Typowe zapisy strony Wn konta 071

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia w wyniku postawienia w stan likwidacji, zniszczenia lub zużycia, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania lub z tytułu rozchodowania niedoborów : - środków trwałych - wartości niematerialnych i prawnych	011 020
2	Urzędowe zmniejszenie wartości umorzenia w skutek zmniejszenia wartości środków trwałych w wyniku aktualizacji	800

Typowe zapisy strony Ma konta 071

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Naliczone umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	401
2	Dotychczasowe umorzenie otrzymanych na podstawie decyzji organu od innej jednostki budżetowej : - środków trwałych - wartości niematerialnych i prawnych	011 020
3	Urzędowe zwiększenie umorzenia w związku z aktualizacją wartości początkowej środków trwałych podlegających stopniowemu umarzaniu	800

7) Konto 072 – Umorzenia pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania.

Umorzenie księgowane jest w korespondencji z kontem 400.

Na koncie 072 księguje się umorzenie pozostałych środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 013, zbiorów bibliotecznych ewidencjonowanych na koncie 014 oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych ewidencjonowanych na koncie 021.

Do konta 072 prowadzi się osobną ewidencję szczegółową do pozostałych środków trwałych i zbiorów bibliotecznych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych. Suma konta 072 winna być równa sumie kont 013, 014 i 021.

Na stronie Ma konta 072 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Wn – zmniejszenia umorzenia wartości początkowej pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.

Na stronie Wn konta 072 ujmuje się umorzenie pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych zlikwidowanych z powodu zużycia lub zniszczenia, sprzedanych, przekazanych nieodpłatnie oraz zdjętych z ewidencji syntetycznej, a także stanowiących niedobór lub szkodę.

Na stronie Ma konta 072 ujmuje się odpisy umorzenia nowych, wydanych do używania pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych obciążające odpowiednie koszty, dotyczące nadwyżek pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie.

Konto 072 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umorzonych w pełnej wartości w miesiącu wydania ich do używania.

Typowe zapisy strony Wn konta 072

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych rozchodowanych z tytułu : - likwidacji, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania - niedoboru i szkody - wyłączenia z ewidencji księgowej ilościowo-wartościowej	013, 014, 021 240 013, 014, 021

Typowe zapisy strony Ma konta 072

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Umorzenie naliczone od wydanych do używania nowych pozostałych środków trwałych, zbiorów bibliotecznych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych (zakupionych ze środków na wydatki bieżące lub otrzymanych nieodpłatnie	400
2	Odpisy umorzeniowe naliczone od otrzymanych darów i ujawnionych nadwyżek pozostałych środków trwałych, zbiorów bibliotecznych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych w używaniu	400
3	Umorzenie dotychczasowe pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych na podstawie decyzji administracyjnej od innej jednostki budżetowej	013
4	Umorzenie dotychczasowe zbiorów bibliotecznych otrzymanych od innych jednostek budżetowych	014

8) Konto – 080 Inwestycje (środki trwale w budowie)

Konto 080 służy do ewidencji kosztów inwestycji rozpoczętych oraz rozliczenia kosztów inwestycji na uzyskane efekty.

Do inwestycji zalicza się także koszty :

- dokumentacji projektowej inwestycji,
- ulepszenia własnych, już istniejących podstawowych środków trwałych,
- transportu, załadunku i wyładunku oraz montażu,
- nadzoru inwestorskiego,
- nabycia podstawowych wartości niematerialnych i prawnych,
- inne koszty bezpośrednio związane z inwestycją.

Inwestycje są finansowane ze środków znajdujących się bezpośrednio na rachunku jednostki, planowanych we właściwych paragrafach na majątkowe wydatki budżetowe. Stosuje się równoległy zapis równowartości dokonanych wydatków na sfinansowanie inwestycji własnych jednostki na kontach Wn 810 Ma 800.

Na stronie Wn konta 080 ujmuje się w szczególności :

- poniesione koszty dotyczące inwestycji prowadzonych zarówno przez obcych wykonawców, jak i we własnym zakresie,

- poniesione koszty ulepszenia środka trwałego (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja), które powodują zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego.

Na stronie Ma konta 080 ujmuje się wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych, a w szczególności :

- środków trwałych,
- wartości niematerialnych i prawnych,

Na koncie 080 można księgować również rozliczenie kosztów dotyczących zakupu gotowych środków trwałych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 080 powinna zapewnić co najmniej wyodrębnienia kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 080 może wykazywać saldo Wn, które oznacza koszty inwestycji niezakończonych.

Typowe zapisy strony Wn konta 080

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Roboty, dostawy i usługi związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji wykonane przez zewnętrznych kontrahentów	201, 300
2	Wynagrodzenia osób fizycznych zatrudnionych doraźnie do prac związanych z inwestycją	231

Typowe zapisy strony Ma konta 080

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przyjęcie do używania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych uzyskanych w wyniku inwestycji	011, 013, 020
2	Rozliczenie kosztów ulepszenia własnych środków trwałych	011

II. Zespół 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe

Konta zespołu 1 „Środki pieniężne i rachunki bankowe” służą do ewidencji :

- środków pieniężnych krajowych i zagranicznych przechowywanych w kasie,
- środków pieniężnych krajowych rachunkach zagranicznych lokowanych na rachunkach w bankach,
- innych krajowych i zagranicznych środków pieniężnych.

Konta zespołu 1 mają odzwierciedlać operacje pieniężne oraz obroty i stany środków pieniężnych.

Krajowe aktywa pieniężne ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej i takiej też wartości ujmuje się je w bilansie.

Środki pieniężne w walutach obcych w ciągu kwartału obrotowego ujmuje się w ewidencji księgowej, w wartości nominalnej przeliczonej na złote polskie według kursu zakupu lub sprzedaży dla danej waluty na dzień przeprowadzania operacji walutowej, ustalonego przez bank prowadzący rachunek jednostki.

Rozliczenia pieniężne mogą być przeprowadzane w formie gotówkowej lub bezgotówkowej.

Rozliczenia gotówkowe przeprowadzane są czekiem gotówkowym, przez wpłatę lub wypłatę gotówki.

Czek, wystawiony na wskazaną osobę, jest podstawą dla banku prowadzącego rachunek bankowy jednostki do obciążenia danego rachunku bankowego.

Rozliczenia bezgotówkowe przeprowadzane są w formie polecenia przelewu.

Wybór banku prowadzącego obsługę finansową jednostki wybiera kierownik jednostki zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych.

Dokumentację obrotów na rachunkach bankowych stanowią wyciągi bankowe oraz polecenie księgowania dotyczące zapisów technicznych korygujących obroty strony Wn i Ma konta 130, które były związane z korektą błędnych zapisów oraz ze zwrotem dochodów i wydatków.

Zapisy księgowe w jednostce muszą być zgodne z wyciągami bankowymi tj. księgowaniami w banku.

Operacje wynikające z błędnych zapisów księguje się w korespondencji z kontem 240 jako kwoty do wyjaśnienia.

Inwentaryzację środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych przeprowadza się na ostatni dzień każdego roku obrotowego w drodze pisemnego potwierdzenia zgodności sald w jednostce ze stanem wykazanym przez bank.

1) Konto – 101 Kasa

Konto 101 służy do ewidencji gotówki znajdującej się w kasie jednostki.

Na stronie Wn konta 101 ujmuje się wpływ gotówki oraz nadwyżki kasowe, a na stronie Ma – rozchody gotówki i niedobory kasowe.

Obroty gotówkowe podlegają ujęciu w raporcie kasowym, prowadzonym oddzielnie dla każdego rodzaju działalności, w dniu rzeczywistego przychodu lub rozchodu gotówki z kasy.

Osoby, którym powierzono środki pieniężne do rozliczenia, powinny podpisać pisemną deklarację potwierdzającą przyjęcie materialnej odpowiedzialności za będące w ich dyspozycji wartości.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 101 powinna umożliwić ustalenie :

- stanu gotówki w kasie,
- wartości gotówki powierzonej poszczególnym osobom za nią odpowiedzialnym.

Osoby, którym powierzono środki pieniężne do rozliczenia, powinny podpisać pisemną deklarację potwierdzającą przyjęcie materialnej odpowiedzialności za będące w ich dyspozycji wartości.

Wszystkie obroty gotówkowe muszą być udokumentowane źródłowymi dowodami kasowymi. Zasady gospodarki kasowej, rodzaje dokumentów kasowych oraz wysokość tzw. „pogotowia kasowego” określa kierownik jednostki w instrukcji gospodarki kasowej.

Rozchody udokumentowane innymi dokumentami niż określone w instrukcji nie uwzględnia się przy inwentaryzacji gotówki w kasie.

Dokumenty stanowiące podstawę rozchodu gotówki z kasy muszą być zaakceptowane przez osoby upoważnione do tego rodzaju czynności.

Wszystkie przychody i rozchody gotówki w kasie ujmuje się chronologicznie i bieżąco w dniu dokonania operacji w raporcie kasowym. Przy małej ilości operacji raport kasowy może być rozliczany raz w miesiącu (na ostatni dzień). Przy saldzie równym zero i braku operacji w danym miesiącu raport kasowy może być rozliczony łącznie w miesiącu, w którym wystąpiły zapisy księgowo.

Raport księgowy jest dowodem zbiorczym służącym do dokonania zapisów w księdze głównej. Dowody źródłowe muszą być w raporcie wymienione pojedynczo i dołączone do raportu.

Stan gotówki w kasie musi być zgodny z saldem wynikającym z raportu.

Niedobory lub nadwyżki kasowe należy wprowadzić do raportu kasowego i zaksięgować pod datą inwentaryzacji w korespondencji z kontem 240 jako różnice inwentaryzacyjne.

Niedobory, o ile kierownik jednostki nie zdecydował inaczej, obciążają kasjera. Zweryfikowane ostatecznie nadwyżki kasowe w jednostce wpłaca się na dochody budżetowe.

Wpłacone do kasy dochody budżetowe nie mogą być wykorzystane do realizacji wydatków budżetowych ale odprowadzone na rachunek bankowy i przekazane do jednostki samorządu terytorialnego.

Wpłacone do kasy refundacje wydatków budżetowych dokonanych w danym roku budżetowym mogą być wykorzystane do bieżących wydatków budżetowych, po odpowiednim przeksięgowaniu paragrafu wydatków.

Inwentaryzacja gotówki w kasie musi być przeprowadzona na ostatni dzień roku obrotowego, a ponadto w przypadku zdarzeń losowych mogących wpłynąć na stan gotówki oraz w związku z każdą zmianą kasjera. Inwentaryzacja może być dokonywana także doraźnie dla kontrolowania stanu gotówki przechowywanej w kasie w ciągu roku.

Konto 101 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan gotówki w kasie lub saldo zerowe.

Typowe zapisy strony Wn konta 101

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Podjęcie gotówki z banku	140
2	Wpłaty z tytułu należności ujętych na kontach rozrachunków	201, 221, 231, 234, 240
3	Wpłaty sum depozytowych, na zlecenie	240
4	Wpłaty z tytułu zwrotu uprzednio pobranych zaliczek oraz zwrotu nadmiernych wydatków	201, 231, 234, 240
5	Wpłaty należności z tytułu niedoborów i szkód	240
6	Wpłaty z tytułu zwrotu pożyczek i innych przypisanych należności dotyczących ZFSS	234, 240

Typowe zapisy strony Ma konta 101

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wypłata wynagrodzeń, zasiłków wypłacanych ze środków ZUS	231
2	Wypłata zaliczek do rozliczenia	231, 240
3	Zapłata gotówką zobowiązań ujętych na kontach rozrachunków	201, 234, 240
4	Wypłaty pożyczek i innych świadczeń z ZFŚS	234, 240
5	Odprowadzenie gotówki (dochodów, wydatków) do banku jednostki	140
6	Niedobory kasowe	240
7	Wypłaty sum depozytowych, na zlecenie	240

2) Konto 130 – Rachunki bieżąc jednostek budżetowych

Konto 130 służy do ewidencji stanu środków budżetowych oraz obrotów na rachunku bankowym jednostki z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym.

Na stronie Wn konta 130 ujmuje się wpływy środków budżetowych :

- otrzymanych na realizację wydatków budżetowych zgodnie z planem finansowym, w korespondencji z kontem 223,
- z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z kontem 140, 221 lub innym właściwym kontem.

Na stronie Ma konta 130 ujmuje się :

- zrealizowane wydatki budżetowe zgodnie z planem finansowym jednostki, w tym również środki pobrane do kasy na realizację wydatków budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji wydatków budżetowych), w korespondencji z właściwymi kontami zespołu 1, 2, 3.
- okresowe przelewy dochodów budżetowych do budżetu, w korespondencji z kontem 222.

Zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie wyciągów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat, korekt wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny.

W okresie roku budżetowego konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków budżetowych na rachunku bieżącym jednostki. Saldo konta 130 równe jest saldu sald wynikających z ewidencji szczegółowej prowadzonej dla kont :

- wydatków budżetowych; konto 130 w zakresie wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a niewykorzystanych do końca okresu sprawozdawczego,
- dochodów budżetowych; konto 130 w zakresie dochodów budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków budżetowych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca okresu sprawozdawczego nie zostały przelane do budżetu.

Saldo konta ulega likwidacji przez księgowanie przelewu :

- środków budżetowych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223 (dokonane jeszcze w danym roku budżetowym),
- przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222.

Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów i wydatków budżetowych prowadzona do konta 130 musi uwzględniać podziałki klasyfikacji budżetowej oraz wymogi obowiązującej sprawozdawczości.

Typowe zapisy strony Wn konta 130

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wpływy środków na wydatki budżetowe od jednostki samorządu terytorialnego	223
2	Sumy zwrócone na rachunek wydatków budżetowych w roku ich wykonania : - z kasy, innych rachunków bankowych jednostki	140

	- przelewem od dłużników z tytułu wydatków :	
	a) dotyczących należności ujętych na kontach rozrachunków	201, 225, 229, 231, 234, 240
	b) dotyczących zmniejszeń uprzednio zaksięgowanych kosztów	400
3	Wpływy z tytułu omyłek bankowych i niewłaściwe obciążenia bankowe	240
4	Wpłaty z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych :	
	- z kasy	140
	- z tytułu należności przypisanych	221
	- z tytułu należności nieprzypisanych	750
5	Przypisane przez bank oprocentowanie środków na rachunkach bankowych	221, 750
6	Zapis techniczny stornujący wydatki danego roku (ujemny)	130

Typowe zapisy strony Ma konta 130

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Zrealizowane wydatki budżetowe własnej działalności w formie : - gotówki pobranej czekiem do kasy - przelewów z tytułu zapłaty zobowiązań ujętych na kontach rozrachunków (działalności podstawowej i inwestycyjnej) - przelewów z tytułu opłat księgowanych bezpośrednio w ciężar kosztów z pominięciem kont rozrachunkowych - wypłaconych przelewami i czekami kwot do rozliczenia - przelewów bieżących odpisów na ZFŚS - zapłaty kar, grzywien i kosztów sądowych : a) obciążających pozostałe koszty operacyjne b) obciążające pracowników lub inne osoby - zapłata odsetek za zwłokę w zapłacie zobowiązań	140 201, 225, 229, 231, 234, 240 400, 080* 234, 240 400 240, 760 234, 240 201, 225, 229, 240, 750
2	Omyłkowe obciążenia bankowe	240
3	Okresowe przelewy zrealizowanych dochodów budżetowych odprowadzanych na rachunek jednostki samorządu terytorialnego	222
4	Zwroty nadpłat w dochodach budżetowych	221, 750
5	Oplaty za usługi bankowe pobrane przez banki komercyjne	400
6	Zapis techniczny stornujący wydatki danego roku (ujemny)	130
7	Zwrot pozostałości środków na wydatki budżetowe na ostatni dzień roku obrachunkowego do jednostki samorządu terytorialnego	223

* Zapis równoległy Wn 810 Ma 800.

3) Konto 132 – Rachunki dochodów własnych jednostek budżetowych

Konto 132 służy do ewidencji środków pieniężnych gromadzonych na rachunku dochodów własnych jednostki.

Na stronie Wn konta 132 ujmuje się wpływy środków stanowiących dochody własne jednostki, a na stronie Ma – wpływy środków z rachunku bankowego na realizację wydatków pokrywanych z dochodów własnych jednostki.

Ewidencja szczegółowa do konta 132 winna umożliwiać określenie dochodów własnych i wydatków z nich pokrywanych według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz rodzaju dochodów własnych.

Konto 132 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bankowym.

Typowe zapisy strony Wn konta 132

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wpływy środków zaliczanych do dochodów własnych z tytułu : - zapłaty należności przypisanych na kontach rozrachunkowych - przychodów nieujętych wcześniej jako należności	201, 221, 225, 229, 231, 234, 240 750, 760

2	- odprowadzenia wpłat gotówkowych z kasy	140
	Błędne wpływy i zapisy w ewidencji bankowej według wyciągów bankowych	240
3	Wpłaty z tytułu darów środków pieniężnych	760
4	Wpłaty odszkodowań za utracone lub uszkodzone mienie	240, 760, 860
5	Naliczone przez bank oprocentowanie środków na rachunku dochodów własnych	750

Typowe zapisy strony Ma konta 132

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przelewy z tytułu zapłaty zobowiązań finansowych z dochodów własnych : - ujętych na kontach rozrachunków - nieujętych na kontach rozrachunków a otrzymanych z tytułu odsetek od nieterminowej zapłaty zobowiązań	201, 225, 229, 231, 234, 240 750
2	Pobranie gotówki z banku do kasy	140
3	Obciążenia bankowe z tytułu prowadzenia rachunku bankowego	400
4	Uznania z tytułu omyłek bankowych i ich korekty	240

4) Konto 135 – Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia - ZFŚS

Konto 135 służy do ewidencji środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, którymi dysponuje jednostka.

Jednostka odprowadza z rachunku podstawowego planowane na dany rok kwoty odpisów środków na ZFŚS w terminie do 31 maja – 75 % odpisu rocznego oraz do 30 września – pozostałe 25 %.

Na stronie Wn konta 135 ujmuje się wpływy środków na rachunek bankowy, a na stronie Ma – wypłaty środków z rachunku bankowego.

Konto 135 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bankowym funduszu.

Typowe zapisy strony Wn konta 135

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wpływ bieżącego odpisu na ZFŚS	851
2	Wpływy należności za świadczenia działalności socjalnej : - przypisanych - nieprzypisanych	234, 240 851
3	Naliczone przez bank odsetki od środków zgromadzonych na rachunku bankowym	851
4	Wpłaty gotówki z kasy	140
5	Obciążenia z tytułu błędów i omyłek bankowych oraz ich korekty	240
6	Wpływy środków z tytułu refundacji opłat za usługi bankowe pobranych przez bank z rachunku ZFŚS	240

Typowe zapisy strony Ma konta 135

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Podjęcie gotówki do kasy	140
2	Przelewy na pokrycie zobowiązań z tytułu usług z ZFŚS oraz tytułu udzielonych pożyczek	201, 234, 240
3	Przelewy z tytułu refundacji wydatków pokrytych z innych rachunków bankowych	240
4	Przekazanie zobowiązań wobec budżetu np. z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych	225

5	Zapłacone kary, grzywny i inne dotyczące prowadzonej działalności socjalnej	240, 851
6	Zwrot odpisu rocznego po dokonaniu na koniec roku korekty zmniejszającej odpis należny	851
7	Obciążenia bankowe z tytułu opłat za usługi bankowe	240*
8	Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania	240

* Ze środków ZFSS nie pokrywa się opłat bankowych, pobrane podlegają refundacji ze środków na wydatki budżetowe jednostki.

5) Konto 137 – Rachunki środków funduszy podstawowych

Konto 137 służy do ewidencji środków pieniężnych otrzymanych w walucie polskiej lub obcej na realizację wyodrębnionych zadań, projektów lub programów, a w szczególności środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, które są wydzielone na odrębnych rachunkach bankowych.

Jeśli jednostka przekazująca środki pomocowe dokona wpłaty w walucie obcej, to ewidencja na koncie 137 musi być prowadzona według przeliczenia w walucie polskiej. Ewidencja wpływu według kursu kupna z dnia wpływu stosowanego w banku obsługującym, zaś rozchodu według kursu sprzedaży w dniu rozchodu.

W programach realizowanych obecnie tj. Program LEONARDO DA VINCI i STYPENDIA DLA UCZNIÓW środki otrzymano w walucie polskiej. Zasady wykorzystywania i rozliczania środków określają umowy zawarte do poszczególnych programów.

Na koncie 137 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie dowodów bankowych przy zachowaniu zasady pełnej zgodności zapisów w jednostce z zapisami bankowymi wykazanymi na wyciągach bankowych.

Dla każdego realizowanego zadania, dla którego otwarte są odrębne rachunki bankowe, dla konta 137 prowadzi się osobną ewidencję szczegółową uwzględniającą także podziałki klasyfikacji budżetowej.

Na stronie Wn konta 137 ujmuje się wpływy środków, a na stronie Ma wypłaty środków z rachunku bankowego.

Konto 137 może wykazywać saldo Wn, które oznacza sumę stanów środków pomocowych znajdujących się na wyodrębnionych rachunkach bankowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 137

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wpływ środków pomocowych niepodlegających zwrotowi przeznaczonych na sfinansowanie zadań realizowanych przez jednostkę	228
2	Naliczone przez bank oprocentowanie środków zgromadzonych na rachunku bankowym : - niezwiększające otrzymanych środków, podlegające odprowadzeniu do instytucji przekazującej środki - podlegające zarachowaniu na zwiększenie środków pomocowych - podlegające odprowadzeniu do jednostki samorządu terytorialnego i niezwiększające otrzymanych środków	240 227 240
3	Dodatnie różnice kursowe występujące na dzień bilansowy przy wycenie środków w walutach obcych	228
4	Wpływy refundacji pobranych przez bank opłat, prowizji, które nie obciążają realizowanych projektów i podlegają refundacji z budżetu jednostki	240
5	Przychód gotówki z kasy	140
6	Zapis techniczny dokonanych refundacji, przychodu gotówki z kasy, przejściowe przekazanie środków na dochody jednostki samorządu terytorialnego, stornujących wydatki (ujemny)	137

Typowe zapisy strony Ma konta 137

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Pobranie gotówki do kasy	140
2	Zapłata zobowiązań wobec dostawców i innych kontrahentów dotyczących realizowanych zadań finansowanych ze środków pomocowych	201, 231, 240
3	Odprowadzenie naliczonych odsetek od środków na rachunku : - do instytucji przekazującej środki a) niezwiększających środków otrzymanych b) zwiększających otrzymane środki - do jednostki samorządu terytorialnego, niezwiększających otrzymanych środków	240 227 240
4	Pobrane przez bank prowizje za prowadzenie rachunku i dokonane operacje, które nie obciążają kosztów projektów	240
5	Ujemne różnice kursowe występujące przy wycenie walut obcych na dzień bilansowy	228
6	Zapis techniczny stornujący dokonane wydatki, refundowane z budżetu jednostki, przejściowe przekazanie środków na dochody jednostki samorządu terytorialnego, stornujące wydatki (ujemny)	137
7	Zwrot niewykorzystanych środków pomocowych, przejściowe przekazanie środków na dochody jednostki samorządu terytorialnego	228

6) Konto – 139 – Inne rachunki bankowe

Konto 139 służy do ewidencji operacji bankowych dotyczących środków pieniężnych na innych rachunkach bankowych niż bieżące i specjalnego przeznaczenia.

W szczególności na koncie 139 prowadzi się ewidencję obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych sum depozytowych czy sum na zlecenie.

Oprocentowanie naliczone przez bank od środków na tych rachunkach zwiększa odpowiednio sumy depozytowe lub na zlecenie. W przypadku gdy nie ma zapisów odnośnie oprocentowania ww. środków, oprocentowanie to jest przekazywane na dochody budżetowe jednostki i odprowadzane do jednostki samorządu terytorialnego.

Na stronie Wn konta 139 ujmuje się wpływy wydzielonych środków pieniężnych, a po stronie Ma rozchody tych środków z rachunku bankowego.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do tego konta musi zapewnić określenie rodzaju środków oraz poszczególnych kontrahentów.

Na koncie 139 księguje się operacje na podstawie dowodów bankowych, a więc musi zachodzić pełna zgodność zapisów jednostki z zapisami bankowymi.

Konto 139 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 139

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wpływ środków pieniężnych z tytułu sum depozytowych, na zadania zlecone	240
2	Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania	240
3	Naliczone przez bank oprocentowanie środków zgromadzonych na rachunku bankowym	240
4	Wpłaty gotówki z kasy	140
5	Zapis techniczny czyszczący zapisy stron (ujemny)	139

Typowe zapisy strony Ma konta 139

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Pobranie gotówki do kasy na realizację zadań zleconych	140
2	Przelewy z tytułu zobowiązań pokrywanych z sum na zlecenie	240
3	Zwrot niewykorzystanych środków, oprocentowania zwiększającego stan sum na zlecenie, depozytowych	240
4	Przelew oprocentowania niezwiększającego sum na zlecenie, depozytowych, a zaliczanego do dochodów budżetowych	240
5	Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania	240
6	Zapis techniczny czyszczący zapisy stron (ujemny)	139

7) Konto 140 – Inne środki pieniężne

Konto 140 służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze.

Na stronie Wn konta 140 ujmuje się rozchody środków pieniężnych z rachunków bankowych do kasy i z kasy na rachunki bankowe, a na stronie Ma – wpływy środków pieniężnych na rachunki bankowe z kasy i do kasy z rachunków bankowych.

Konto 140 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze, a na koniec roku stan środków na wydatki budżetowe roku następnego.

Typowe zapisy strony Wn konta 140

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Zwrot gotówki z kasy na rachunek bankowy	101
2	Pobranie gotówki z banku do kasy	130, 132, 135, 137, 139
3	Wpływ środków na wydatki budżetowe roku następnego (księgowanie na koniec roku)	130

Typowe zapisy strony Ma konta 140

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wpływy środków pieniężnych w drodze : - do kasy - na rachunki bankowe	101 130, 132, 135, 137, 139
2	Przebieganie środków na wydatki budżetowe roku bieżącego, otrzymane w roku poprzednim (księgowanie na początku roku)	130

III. Zespół 2 – Rozrachunki i roszczenia

Konta zespołu 2 „Rozrachunki i roszczenia” służą do ewidencji krajowych i zagranicznych rozrachunków oraz roszczeń.

Konta zespołu 2 służą także do ewidencji rozliczeń środków budżetowych, wynagrodzeń, rozliczeń niedoborów, szkód i nadwyżek oraz wszelkich innych rozliczeń związanych z rozrachunkami i roszczeniami spornymi.

Rozrachunki to należności i zobowiązania bezsporne, których tytuły i kwoty uznają wierzyciele i dłużnicy.

Roszczenia to należności kwestionowane przez kontrahentów, które w przypadku dochodzenia ich drogą sądową stają się roszczeniami spornymi w dniu wniesienia pozwu do sądu.

Rozrachunki i roszczenia ujmuje się w ewidencji księgowej od dnia ich powstania do dnia ich wygaśnięcia na skutek spłacenia, oddalenia w postępowaniu spornym lub egzekucyjnym, umorzenia lub odpisania na skutek przedawnienia albo odpisania jako nieistotnych należności.

Roszczenia wobec osób odpowiedzialnych za niedobory zawinione ustala kierownik jednostki.

Przedawnienie należności lub zobowiązania oznacza przewidziane prawem wygaśnięcie możliwości ich dochodzenia na drodze sądowej wobec upływu terminu przedawnienia, który jest określony odpowiednio w Kodeksie cywilnym lub Kodeksie pracy, a okres jego trwania zależy od tytułu należności lub zobowiązania.

Termin przedawnienia zobowiązań podatkowych i przerywania biegu ich przedawnienia określa ustawa z dnia 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 8 z 2005 r. poz. 60 – tekst jednolity z późn. zm.).

Umorzenie należności oznacza dokonane przez wierzyciela zwolnienie dłużnika z długu, wywołane innymi przyczynami niż zapłata, przedawnienie lub nieściągalność. Następuje ono pod datą oświadczenia wierzyciela o zwolnieniu z długu.

Zasady i tryb umarzania wierzytelności z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustalania innych ulg w sprawie tych należności określa organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Za nieściągalne uznaje się te należności, co do których wierzyciel dysponuje dokumentami jednoznacznie stwierdzającymi, że mimo dochodzenia przezeń jego praw nie ma możliwości ich zaspokojenia w sposób opłacalny.

Należności i zobowiązania na koniec kwartału wykazywane są w kwocie wymaganej zapłaty tj. łącznie z wymaganymi odsetkami.

Inwentaryzację należności i zobowiązań należy przeprowadzić w czwartym kwartale roku obrotowego i w pierwszej połowie pierwszego miesiąca roku następnego.

Należności inwentaryzuje się drogą pisemnego potwierdzenia od kontrahentów prawidłowości wykazanych w księgach rachunkowych jednostki sald. Wyjątek stanowią należności sporne i wątpliwe, należności z tytułów publiczno-prawnych oraz te, których uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych jest niemożliwe. Należności te, tak jak zobowiązania, inwentaryzuje się w drodze porównania danych wynikających z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi i weryfikacji ich realnej wartości.

Stwierdzone różnice inwentaryzacyjne ujmuje się i rozlicza w księgach roku obrotowego, którego dotyczyła inwentaryzacja rozrachunków.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont zespołu 2 powinna umożliwić wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń i roszczeń spornych, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów.

1) Konto 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

Konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie 201 nie ujmuje się należności zaliczanych do dochodów budżetowych, które ujmowane są na koncie 221.

Konto 201 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

Na koncie tym księguje się także zaliczki otrzymane od odbiorców i zaliczki płacone dostawcom.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 201 powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów.

Konto 201 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań.

W bilansie wykazuje się należności skorygowane o należne odsetki za zwłokę.

Typowe zapisy strony Wn konta 201

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Należności z tytułu sprzedaży (na podstawie faktur, faktur korygujących) :	
	- wynajmu pomieszczeń	760
	- refundacji mediów	
	a) przez MOSiR i CKP (zwolnione z opodatkowania podatkiem VAT)	240
	b) z tytułu umów o wynajem	400
	- dodatkowo VAT należny od dokonanej sprzedaży naliczony w fakturach VAT i fakturach korygujących	225
2	Wystawione noty księgowo z tytułu :	
	- przekazywanych przez Kuratorium Oświaty środków na stypendia dla uczniów PRM	240

3	- przysługujących refundacji wydatków na uzupełnienie etatu przez pracowników merytorycznych Faktura korygująca zmniejszająca kwotę zobowiązania wobec dostawcy	400
	- wartość łącznie z VAT niepodlegającym odliczeniu dotycząca :	
	a) działalności budżetowej	013, 014, 300, 310, 400
	b) działalności socjalnej	851
4	- zmniejszenie uprzednio naliczonego VAT do odliczenia	225
5	Zapłata zobowiązań za dostawy i usługi	101, 130, 132, 135, 137
6	Odpisanie zobowiązań (przedawnionych i umorzonych) :	
	- działalności budżetowej :	
	a) z tytułu odsetek	750
	b) z pozostałych tytułów	760
	- działalności socjalnej	851
7	Przelew zaliczki na przyszłe dostawy, usługi	101, 130, 132, 135, 137
	Naliczone należności od odbiorców z tytułu wymagalnych odsetek za zwłokę w zapłacie	750

Typowe zapisy strony Ma konta 201

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków z tytułu dostaw, robót i usług :	
2	- wartości w cenie zakupu i niepodlegającej odliczeniu VAT dotyczące :	
	a) działalności budżetowej	013, 014, 021, 080, 300, 310, 400
	b) sum na zlecenie	240
	c) działalności socjalnej	851
	- wartości naliczonego w fakturach VAT podlegającego odliczeniu od VAT należnego (dotyczy działalności podlegającej opodatkowaniu podatkiem VAT np. przy wynajmach)	225, 300
3	Zobowiązania wobec dostawców tytułu wymagalnych odsetek za zwłokę w zapłacie :	
	- działalności budżetowej	750
	- działalności inwestycyjnej	080
	- działalności socjalnej	851
4	Wpłaty należności oraz zaliczek od odbiorców do kasy lub na rachunek bankowy	101, 130, 132, 135
5	Odpisanie należności umorzonych, przedawnionych lub nieistotnych :	
	- działalności budżetowej	760
	- działalności socjalnej	851

2) Konto 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych

Konto 221 przeznaczone jest do ewidencji należności jednostki budżetowej z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy.

Na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone na dany rok budżetowy należności z tytułu dochodów budżetowych i zwrot nadpłat z tytułu dochodów nienależnie wpłaconych lub orzeczonych do zwrotu.

Na stronie Ma konta 221 ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) uprzednio przypisanych należności.

Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna umożliwiać określenia poszczególnych dłużników i klasyfikacji budżetowej.

Konto 221 może wykazywać dwa salda : saldo Wn będące sumą poszczególnych należności z tytułu dochodów budżetowych oraz saldo Ma będące sumą poszczególnych zobowiązań z tytułu nadpłat w tych dochodach.

Typowe zapisy strony Wn konta 221

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Należności jednostki z tytułu : - odsetek za zwłokę w zapłacie	750
	- kar i grzywien	760
2	Zwrot dochodów budżetowych nienależnie wpłaconych lub orzeczonych do zwrotu	101, 130

Typowe zapisy strony Ma konta 221

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wpłata należności z tytułu dochodów budżetowych do kasy lub na rachunek bankowy	101, 130
2	Zmniejszenie uprzednio przypisanych należności dotyczących dochodów budżetowych	750, 760
3	Odpisanie należności przedawnionych i umorzonych oraz nieistotnych	750, 760

3) Konto 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych

Konto 222 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych.

Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe przelane do budżetu, w korespondencji z kontem 130.

Na stronie Ma konta 222 ujmuje się roczne przeksięgowanie zrealizowanych dochodów budżetowych na konto 800, na podstawie sprawozdania budżetowego.

Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych, lecz nieprzelanych do budżetu.

Saldo konta 222 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

Typowe zapisy strony Wn konta 222

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przelew pobranych dochodów budżetowych na rachunek jednostki samorządu terytorialnego	130

Typowe zapisy strony Ma konta 222

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przeniesienie na podstawie rocznego sprawozdania budżetowego sumy zrealizowanych dochodów budżetowych	800

4) Konto 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych

Konto 223 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych.

Na stronie Wn konta 223 ujmuje się :

- zwroty na rachunek jednostki samorządu terytorialnego niewykorzystanych do końca roku środków otrzymanych na wydatki budżetowe,
- przeniesienie, na podstawie rocznego sprawozdania budżetowego, zrealizowanych w danym okresie wydatków budżetowych na konto 800.

Na stronie Ma konta 223 ujmuje się okresowe wpływy środków budżetowych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych jednostki, w korespondencji z kontem 130.

Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku.

Saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków budżetowych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

Typowe zapisy strony Wn konta 223

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Zwrot na rachunek jednostki samorządu terytorialnego niewykorzystanych do końca roku środków otrzymanych na wydatki budżetowe	130
2	Roczne przeniesienie na podstawie sprawozdania budżetowego zrealizowanych wydatków budżetowych	800

Typowe zapisy strony Ma konta 223

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wpływ środków budżetowych otrzymanych do jednostki samorządu terytorialnego na pokrycie wydatków budżetowych	130

5) **Konto 225 – Rozrachunki z budżetami**

Konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetami z tytułu podatków, nadpłat w rozliczeniach z budżetami.

Na stronie Wn konta 225 ujmuje się nadpłaty oraz wpłaty do budżetu, a na stronie Ma zobowiązania wobec budżetów i wpłaty od budżetów.

Ewidencja szczegółowa do konta 225 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie.

W obrębie działalności podlegającej opodatkowaniu podatkiem VAT (wynajmy pomieszczeń, odpłatne usługi zewnętrzne basenu) podatek należny naliczony na wystawionych fakturach VAT i fakturach korygujących oraz podatek naliczony podlegający odliczeniu od podatku należnego ujmuje się na osobnych kontach analitycznych. Zapisy na tych kontach są niezbędne do sporządzenia deklaracji podatkowych i prawidłowego rozliczenia tego podatku.

Konto 225 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec budżetów.

Typowe zapisy strony Wn konta 225

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przelewy z tytułu zobowiązań wobec budżetu dotyczące podatku dochodowego od osób fizycznych finansowanych ze środków : - budżetowych - rachunku dochodów własnych - zakładowego funduszu świadczeń socjalnych - środków pomocowych	130 132 135 137
2	VAT naliczony w fakturach VAT i fakturach korygujących dostawców w zakresie działalności podlegającej opodatkowaniu podatkiem VAT (wynajmy, usługi odpłatne basenu)	201, 240,300

Typowe zapisy strony Ma konta 225

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Naliczony i potrącony podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu : - wynagrodzeń osobowych, bezosobowych - świadczeń socjalnych	231, 234 234
2	Naliczone odsetki należne budżetowi z tytułu zwłoki w zapłacie	

3	zobowiązań VAT należny od sprzedaży (w obrębie działalności opodatkowanej podatkiem VAT) : - wynikający z wystawionych dla odbiorców faktur i faktur korygujących	750, 851 201
4	- według kasy fiskalnej na basenie	101
5	VAT należny od otrzymanych zaliczek, zadatków i przedpłat	201
6	Faktury korygujące VAT zmniejszające sumy podatku naliczonego przy zakupach dotyczących działalności objętej VAT	201, 240
	Rozliczenie groszy podatku należnego za dany okres sprawozdawczy	760*, 400

* Możliwy jest zapis jednostronny – dodatni na stronie Ma konta 225 i ujemny na stronie Ma konta 760, 400**

** Na koncie 400 dodatkowo ujemny zapis techniczny dwustronny

6) Konto 227 – Rozliczenie dochodów ze środków pomocowych

Konto 227 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę dochodów dotyczących funduszy pomocowych z tytułu określonych w porozumieniach, umowach lub postanowieniach.

Na stronie Wn konta 227 ujmuje się odprowadzenie zrealizowanych dochodów na odpowiednie rachunki środków pomocowych lub zaliczenie dochodów na zwiększenie środków funduszy pomocowych.

Na stronie Ma konta 227 ujmuje się zrealizowane przez jednostkę dochody dotyczące funduszy pomocowych.

Ewidencję szczegółową prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie rozliczenia zrealizowanych dochodów dla poszczególnych programów pomocowych.

Konto 227 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów zrealizowanych przez jednostkę. Saldo konta 227 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu zrealizowanych dochodów na rachunek środków funduszy pomocowych lub zaliczenie dochodów na zwiększenie środków funduszy pomocowych według zawartych umów, porozumień lub postanowień.

Istnieje możliwość, wynikająca z podpisanych umów, iż konto 227 nie występuje w jednostce tylko w jednostce samorządu terytorialnego.

Typowe zapisy strony Wn konta 227

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Odprowadzenie zrealizowanych dochodów na odpowiedni rachunek środków funduszy pomocowych	137
2	Zarachowanie zrealizowanych dochodów na zwiększenie środków funduszy pomocowych	228

Typowe zapisy strony Ma konta 227

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Naliczone przez bank oprocentowanie środków funduszy pomocowych znajdujących się na rachunku bankowym	137

7) Konto 228 – Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych

Konto 228 służy do ewidencji rozliczenia wydatków dokonanych ze środków funduszy pomocowych a w szczególności Unii Europejskiej albo ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi.

Na stronie Wn konta 228 ujmuje się roczne przeksięgowanie wartości dokonanych wydatków na realizowane projekty w korespondencji z kontem 800 oraz środki przekazane jednostce samorządu terytorialnego w korespondencji z kontem 137.

Na stronie Ma konta 228 ujmuje się środki otrzymane na pokrycie wydatków na realizowane przez jednostkę projekty.

Do konta 228 prowadzi się szczegółową ewidencję osobną dla poszczególnych projektów.

Konto 228 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan pozostałych środków do wykorzystania w ramach realizowanych projektów.

Typowe zapisy strony Wn konta 228

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przebieganie rocznych wydatków w ramach realizowanych programów pomocowych	800
2	Przebiegowy przelew środków funduszy pomocowych do jednostki samorządu terytorialnego	137
3	Zapis techniczny (ujemny) związany z przebiegowym przekazaniem środków do jednostki samorządu terytorialnego	228

Typowe zapisy strony Ma konta 228

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wpływ środków otrzymanych na pokrycie wydatków realizowanych programów z funduszy pomocowych	137
2	Zarachowanie zrealizowanych środków na zwiększenie środków funduszy pomocowych	227
3	Zapis techniczny (ujemny) związany z przebiegowym przekazaniem środków do jednostki samorządu terytorialnego	228

8) Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Konto 229 służy do ewidencji, innych niż z budżetami, rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na stronie Wn konta 229 ujmuje się należności oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a na stronie Ma – zobowiązania, spłatę i zmniejszenie należności z tytułu rozrachunków publicznoprawnych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 229 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków oraz podmiotów, z którymi dokonywane są rozliczenia.

Konto 229 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Typowe zapisy strony Wn konta 229

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przelewy składek do ZUS, na PFRON	130, 132, 137
2	Wypłata zasiłków pokrywanych ze środków ZUS, ujętych na listach wynagrodzeń	231
3	Zwrot pracownikom mylnie naliczonych zawyżonych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne	101

Typowe zapisy strony Ma konta 229

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Naliczone składki płacone przez pracodawcę na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Pracy i na PERON	400
2	Wpłaty pracowników, którym naliczono zaniżone składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne	101
3	Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne potrącone pracownikom z wynagrodzeń	231

9) Konto 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi

z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczonych, zgodnie z odrębnymi przepisami, do wynagrodzeń, a w szczególności należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło.

Na stronie Wn konta 231 ujmuje się w szczególności :

- wypłaty pieniężne wynagrodzeń, zasiłków ZUS, naliczonych na liście płac,
- potrącenia wynagrodzeń obciążające pracownika,
- obciążenia z tytułu nadpłaty wynagrodzeń.

Na stronie Ma konta 231 ujmuje się w szczególności :

- naliczone wynagrodzenia obciążające koszty,
- naliczone w listach płac zasiłki finansowane przez ZUS.

Do konta 231 prowadzi się szczegółową ewidencję wynagrodzeń na kartach imiennych pracowników oraz rodzajów zobowiązań z tytułu wynagrodzeń.

Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań jednostki z tytułu wynagrodzeń.

Typowe zapisy strony Wn konta 231

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wypłata pieniężna wynagrodzeń i zasiłków z funduszu ZUS ujętych na listach płacy	101, 130
2	Potrącenia dokonane z wynagrodzeń pracowników na listach płacy :	
	- podatku dochodowego od osób fizycznych	225
	- składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne	229
	- składek na ubezpieczenia grupowe, składek i zwrotu pożyczek PKP, alimentów i innych zobowiązań pracowników,	240
	- nierozliczonych zaliczek i innych należności od pracownika	234
3	Obciążenia z tytułu wynagrodzeń	400*

* Dodatkowy zapis techniczny ujemny do konta 400

Typowe zapisy strony Ma konta 231

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Naliczone w listach płacy wynagrodzenia brutto	400
2	Naliczone na listach płacy zasiłki pokrywane przez ZUS	229
3	Przeksięgowanie roszczeń spornych dotyczących wynagrodzeń	240
4	Wynagrodzenia pokrywane ze środków otrzymanych do wypłaty od innych jednostek	240
5	Wartość należnego pracownikowi umundurowania	400

10) Konto 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami

Konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z tytułów innych niż wynagrodzenia.

Na stronie Wn konta 234 ujmuje się w szczególności :

- wypłacone pracownikom zaliczki i sumy do rozliczenia na wydatki obciążające jednostkę,
- należności od pracowników z tytułu dokonanych przez jednostkę świadczeń odpłatnych,
- należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- należności i roszczenia od pracowników z tytułu niedoborów i szkód,
- zapłacone zobowiązania wobec pracowników.

Na stronie Ma konta 234 ujmuje się w szczególności :

- wydatki wyłożone przez pracowników w imieniu jednostki,
- rozliczone zaliczki i zwroty środków pieniężnych,

- sporne roszczenia skierowane na drogę sądową.
- wpływy należności od pracowników.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 234 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności, roszczeń i zobowiązań z poszczególnymi pracownikami według tytułów rozrachunków.

Konto 234 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec pracowników.

Typowe zapisy strony Wn konta 234

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wypłata zaliczek i spłata zobowiązań wobec pracowników : - gotówką z kasy - z rachunku bankowego Należności z tytułu : -sprzedaży usług, składników majątkowych, refundacji za media a) przychód ze sprzedaży b) należny VAT (w obszarze działalności opodatkowanej) - świadczeń odpłatnych z ZFŚS, odsetek od pożyczek z ZFŚS - pożyczek z ZFŚS	101 130, 132, 135, 137 400*, 760 225 234 101, 135
2	Należności z tytułu niedoborów i szkód	240
3	Należności z tytułu spornych roszczeń zasądzonych na rzecz jednostki	240

* Dodatkowy zapis techniczny ujemny do konta 400

Typowe zapisy strony Ma konta 234

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Pokryte przez pracownika z pobranej zaliczki lub środków własnych koszty działalności : - operacyjnej - inwestycyjnej, - z ZFŚS - finansowanej przez inne jednostki - przy zakupach artykułów przyjętych do magazynu - w części podatku VAT podlegającej odliczeniu od podatku należnego (w obszarze objętym opodatkowaniem VAT)	400, 080 851 240 310 225
2	Wpłaty sum niewykorzystanych zaliczek : - do kasy - na rachunek bankowy	101 130, 132, 135, 137
3	Zobowiązania z tytułu ekwiwalentów za używanie własnej odzieży, sprzętów	400
4	Należności od pracowników potrącane na listach płac	234
5	Odpisanie należności umorzonych, przedawnionych lub o nieistotnej wartości : - działalności operacyjnej - działalności z ZFŚS	760 851
6	Skierowanie roszczeń do sądu	240

11) Konto 240 – Pozostałe rozrachunki

Konto 240 służy do ewidencji należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201 – 234. Konto 240 może być używane również do ewidencji pożyczek i różnego rodzaju rozliczeń, np. sum na zlecenie, depozytowych, a także krótko- i długoterminowych należności funduszy celowych.

Rozliczane niedobory i szkody ujmuje się w wartości ewidencyjnej skorygowanej o dotychczasowe umorzenie środków trwałych.

Sumę roszczeń z tytułu niedoborów lub szkód zawinionych określa kierownik jednostki.

Wartość ewidencyjną nadwyżek aktywów rzeczowych ustala się w oparciu o dostępne dokumenty lub na podstawie szacunku uwzględniającego wartość godziwą i stopień zużycia.

Roszczenia sporne księguje się pod datą skierowania pozwu do sądu.

Na stronie Wn konta 240 ujmuje się powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a na stronie Ma – powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 240 powinna zapewnić ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów.

Konto 240 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Typowe zapisy strony Wn konta 240

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Faktury lub rachunki za dostawy i usługi finansowane z sumą na zlecenie lub depozytowych	201, 234, 300
2	Wynagrodzenia obciążające sumy na zlecenie	231
3	Składki ZUS i Fundusz Pracy od wynagrodzeń sum na zlecenie	229
4	Zwrot niewykorzystanych sum na zlecenie, wypłata sum depozytowych	101, 139
5	Naliczone odsetki od udzielonych pożyczek z ZFŚS (dla emerytów)	851
6	Należności od jednostek osób fizycznych niebędących pracownikami z tytułu zwrotu poniesionych w ich imieniu wydatków	101, 130, 132, 135, 137
7	Ujawnione niedobory i szkody : - gotówki - materiałów w magazynie - podstawowych środków trwałych (wartość nieumorzona)	101 310 011
8	Rozliczenie nadwyżek pozostałych środków trwałych i zbiorów bibliotecznych oraz środków obrotowych zaliczanych do pozostałych przychodów operacyjnych	760
9	Rozliczenie nadwyżki środków trwałych umarzanych stopniowo	800
10	Roszczenia sporne - z tytułu dostaw i sprzedaży - z tytułu należności od pracowników	201 231, 234
11	Niesłuszne obciążenia i korekty pomyłkowych uznań bankowych	130, 132, 135, 137, 139
12	Odpisanie zobowiązań przedawnionych dotyczących działalności - operacyjnej - inwestycyjnej - ZFŚS	760 080 851

Typowe zapisy strony Ma konta 240

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wpłaty należności*	101, 130, 132, 135, 137, 139
2	Otrzymane sumy na zlecenie, depozytowe : - do kasy - na rachunek bankowy	101 130, 132, 135, 137, 139
3	Zobowiązania z tytułu potrąceń dokonanych na listach płac na rzecz jednostek innych niż budżet i ZUS	231
4	Umorzenie należności oraz odpisanie należności przedawnionych lub nieistotnych obciążające : - pozostałe koszty operacyjne - działalność inwestycyjną	760 080

	- ZFŚS	851
5	Wpływy należności z tytułu pożyczek udzielonych z ZFŚS	101, 135
6	Ujawnione nadwyżki :	
	- gotówki w kasie	101
	- materiałów	310
	- środków trwałych	011
	- pozostałych środków trwałych użytkowaniu	013
	- zbiorów bibliotecznych	014
7	Naliczone odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań dotyczących inwestycji :	
	- przed przyjęciem środka trwałego	080
	- po zakończeniu inwestycji	750
8	Rozliczenie niedoborów szkód w wyniku :	
	- kompensaty z nadwyżkami	240
	- uznania za straty	080, 851, 860
	- uznania za zmniejszające fundusz jednostki (niedobory podstawowych środków trwałych w wartości nieumorzonych)	800
	- obciążenia osób i jednostek odpowiedzialnych, jeśli wyraziły na to zgodę	234, 240
9	Wyksięgowanie różnicy między sumą roszczenia a wartością niedoboru w związku z oddaleniem roszczenia przez sąd lub uznania za nieściągalne	290
10	Niesłuszne uznania i korekty mylnych obciążeń bankowych	130, 132, 135, 137, 139
11	Zwiększenie zobowiązań związanych z depozytami pieniężnymi z tytułu oprocentowania obcych środków pieniężnych na rachunku bankowym	137, 139

* Przy spłacie zasądzonych kosztów postępowania spornego i odsetek za zwłokę, które przypisuje się na koncie 240 na podstawie uprawomocnionego wyroku w korespondencji z kontem 290, równowartość wpłaty księguje się równolegle na Wn 290 Ma 760 w części dotyczącej kosztów postępowania oraz Ma 750 w części dotyczącej odsetek za zwłokę.

12) Konto 290 – Odpisy aktualizujące należności

Konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących wartość należności wątpliwych oraz należności z tytułu odsetek przypisanych, ale niezapłaconych do dnia bilansowego.

Należności wątpliwe to takie, co do których jest prawdopodobne, że nie zostaną zapłacone w terminie i w pełnej wysokości, a przedwczesne byłoby uznanie ich za nieściągalne.

Odpis aktualizujący należności nie zwalnia od działań zmierzających do wyegzekwowania tych należności.

Odpisy aktualizujące wartość należności podstawowej zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych w zależności od tytułu należności, której odpis dotyczy.

Na koncie 290 na koniec roku księguje się równowartość naliczonych a niezapłaconych do 31 grudnia odsetek od zaległości. Ujmuje się je na Wn konta 750 lub 851 i na stronę Ma konta 290.

Konto 290 może wykazywać saldo Ma, które oznacza wartość odpisów aktualizujących należności oraz wartość odsetek należnych, a niezapłaconych przez kontrahentów do dnia bilansowego.

Typowe zapisy strony Wn konta 290

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku z zapłatą :	
	- należności głównej i ewentualnych kosztów postępowania dotyczących :	
	a) działalności operacyjnej	760
	b) operacji finansowych	750
	c) ZFŚS	851
	- odsetek zwłoki działalności operacyjnej	750
	- odsetek zwłoki ZFŚS	851

2	Zmniejszenie odpisu aktualizującego kwotę roszczenia spornego w przypadku przegrania sprawy w sądzie	240
3	Zmniejszenie odpisu w związku z umorzeniem oraz z odpisaniem należności przedawnionych lub nieściągalnych	201, 234, 240
4	Zmniejszenie odpisu aktualizującego należności w związku z ustaniem przyczyn dokonania tego odpisu	760

Typowe zapisy strony Ma konta 290

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Odpis aktualizujący wątpliwe należności : - dochodów własnych : a) związanych z działalnością operacyjną b) związanych z operacjami finansowymi - ZFSS	760 750 851
2	Zwiększenie odpisu aktualizującego o równowartość zwiększenia należności z tytułu zasądzonych kosztów postępowania sądowego i odsetek	240
3	Wartość przypisanych, ale niezapłaconych do dnia bilansowego odsetek od należności : - działalności operacyjnej - ZFSS	750 851

IV. Zespół 3 – Materiały i towary

Konta zespołu 3 „Materiały i towary” służą do ewidencji zapasów materiałów (konto 310) oraz rozliczenia zakupu materiałów, towarów i usług (konto 300).

Na koncie 310 prowadzi się ewidencję zapasów materiałów i towarów znajdujących się w magazynie jednostki w cenach zakupu.

Przychody, rozchody oraz stany zapasów materiałów i towarów na koncie 310 wycenia się według cen zakupu.

Zakupione materiały i towary ujmowane są w ewidencji magazynowej tylko w sporadycznych przypadkach, gdy ich zakupu dokonano a nie są one aktualnie używane. W większości przypadków zakupione materiały i towary są odnoszone w momencie zakupu w ciężar kosztów.

Jeżeli na dzień bilansowy wycenia się zapasy materiałów faktycznie nieużyte a odpisane w całości w ciężar kosztów w momencie zakupu, to wartość ich wycenia się w arkuszu spisu z natury według cen zakupu z ostatnich faktur, rachunków.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 310 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu zapasów według ich poszczególnych rodzajów i grup.

1) Konto 300 – Rozliczenie zakupu

Konto 300 służy do ewidencji rozliczenia zakupu materiałów, towarów, robót i usług, a w szczególności do ustalenia wartości materiałów, towarów w drodze oraz wartości dostaw niefakturowanych.

Na stronie Wn konta 300 ujmuje się faktury dostawców łącznie z naliczonym podatkiem od towarów i usług w obszarze działalności objętej opodatkowaniem podatkiem VAT..

Na stronie Ma konta 300 ujmuje się wartość przyjętych dostaw i usług.

Za pośrednictwem konta 300 można rozliczać również :

- koszty zakupu zawarte w fakturach dostawców,
- niedobory, szkody i nadwyżki w transporcie,
- reklamacje (sprostowania) dotyczące faktur dostawców.

Konto 300 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan dostaw w drodze (materiały i towary w drodze), a saldo Ma – stan dostaw i usług niefakturowanych.

Konto 300 jest wykorzystywane wyłącznie do wykazywania stanu dostaw w drodze i dostaw niefakturowanych na koniec okresy sprawozdawczego.

Typowe zapisy strony Wn konta 300

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Faktury lub rachunki za dostawy oraz usługi (łącznie z naliczonym podatkiem VAT)	201
2	Reklamacje i korekty podwyższające wartość fakturowanych dostaw i usług (na podstawie faktury korygującej VAT, noty księgowej)	201
3	Nadwyżki materiałów i towarów ujawnione podczas odbioru dostawy	201
4	Przedawnione zobowiązania za dostawy niefakturowane	760, 851

Typowe zapisy strony Ma konta 300

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Materiały otrzymane z zakupu : - przyjęte do magazynu - przekazane bezpośrednio do zużycia	310 080, 400, 851
2	Towary przyjęte do używania : - środki trwałe - zbiory biblioteczne - wartości niematerialne i prawne	011, 013 014 020, 021
3	Wartość zafakturowanych usług obciążających koszty działalności : - podstawowej - inwestycyjnej, - ZFŚS - pozostałej operacyjnej	400 080 851 760
4	Obciążenia dostawców z tytułu uznanych przez nich reklamacji wynikających z faktur korygujących	201
5	Niedobory i szkody ujawnione w toku odbioru : - obciążające dostawcę, inne jednostki lub osoby - obciążające koszty jednostki	201, 240 080, 400, 851

2) Konto 310 – Materiały

Konto 310 służy do ewidencji zapasów materiałów, w tym także odpadów, znajdujących się w magazynie jednostki.

Na stronie Wn konta 310 ujmuje się zwiększenie ilości i wartości stanu zapasów materiałów, a na stronie Ma – jego zmniejszenia.

Do konta 310 prowadzi się analitykę umożliwiającą rozróżnienie rodzajów grup materiałów i towarów znajdujących się na ewidencji magazynowej.

Ewidencja wartościowa stanów magazynowych prowadzona jest według cen zakupu.

Materiały i towary przekazywane bezpośrednio po zakupie do używania mogą być księgowane w tym momencie bezpośrednio w ciężar kosztów. Materiały te, niezużyte faktycznie do końca roku obrotowego, wycenia się na koniec tego okresu według cen zakupu wykazanych w ostatniej fakturze, rachunku.

Inwentaryzacja materiałów znajdujących się w magazynie na terenie strzeżonym, którym jest jednostka, winna być przeprowadzana raz w ciągu 2 lat.

Konto 310 może wykazywać saldo Wn, które wyraża stan zapasów materiałów w cenach zakupu.

Typowe zapisy strony Wn konta 310

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przychód materiałów i towarów z zakupu od dostawców	201, 300
2	Nadwyżki zapasów w magazynie	240
3	Nieodpłatne otrzymanie materiałów do magazynu	760

4	Zwrot materiałów wydanych do zużycia	400*
5	Ustalona w wyniku inwentaryzacji na koniec roku lub innego okresu rozliczeniowego wartość materiałów, które były rozchodowane i księgowane w ciężar kosztów, a nie zostały zużyte	400*, 851

* Do konta 400 stosuje się równoległy zapis techniczny ujemny.

Typowe zapisy strony Ma konta 310

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Rozchód materiałów i towarów przeznaczonych do zużycia : w działalności : - podstawowej - inwestycyjnej - ZFŚS	400, 013, 021 080 851
2	Rozchód materiałów z tytułu : - sprzedaży - niedoborów - wydarzeń losowych zaliczanych do strat	760 240 860
3	Nieodpłatne przekazanie	760

V. Zespół 4 – Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

Konta zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” służą do ewidencji kosztów w układzie rodzajowym i ich rozliczenia.

Na kontach zespołu 4 ujmuje się również koszty finansowe z dochodów własnych jednostki.

Nie księguje się na kontach zespołu 4 kosztów finansowych, zgodnie z odrębnymi przepisami, z funduszy celowych, ZFŚS, kosztów inwestycji, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów operacji finansowych, strat nadzwyczajnych oraz kosztów poniesionych przez jednostkę, które zgodnie z umową, obciążają inne podmioty (np. sumy na zlecenie).

Na koncie 401 księguje się koszty amortyzacji środków trwałych.

1) Konto 400 – Koszty według rodzajów

Konto 400 służy do ewidencji kosztów prostych według rodzaju.

Na stronie Wn konta 400 ujmuje się wszystkie poniesione w okresie sprawozdawczym koszty, a na stronie Ma – ich zmniejszenia. Dla czystości zapisu stosuje się dwustronny zapis ujemny.

W celu uzyskania kompletnych danych o faktycznych kosztach poniesionych w okresie sprawozdawczym należy na poniesione koszty, na które nie otrzymano jeszcze dokumentów, wystawić własne dowody wewnętrzne i ująć je w ewidencji kosztów tego okresu, którego dotyczą, księgując w korespondencji z kontem 300 jako dostawy niefakturowane (np. za zużytą energię, odebrane usługi itp.). Ewentualne różnice między wartością ustaloną przez dostawcę a własną wyceną ujmuje się w kosztach tego okresu, w którym otrzymano dowód zewnętrznego zakupu.

Ewidencję szczegółową do konta 400 należy prowadzić według pozycji planu finansowego oraz w przekrojach dostosowanych do potrzeb planowania, analizy i sprawozdawczości ustalonych dla jednostki.

Dla celów sporządzenia sprawozdania – rachunek zysków i strat, w którym koszty ujmowane są według grup rodzajowych niepokrywających się z podziałem klasyfikacji budżetowej, należy wprowadzić dodatkowe sumowanie wydatków według kryteriów grup rodzajowych kosztów określonych w tym sprawozdaniu.

Konto 400 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych od początku roku kosztów.

Saldo konta 400 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860.

Typowe zapisy strony Wn konta 400

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Koszty w wartości umorzenia wydanych do używania pozostałych środków trwałych, zbiorów bibliotecznych,	

	pozostałych wartości niematerialnych i prawnych umarzanych w 100 % w momencie oddania ich do używania	072
2	Wydane do zużycia materiały :	
	- bezpośrednio z zakupu	101, 201, 234, 300
	- z magazynu	310
3	Niedobory i szkody materiałów uznane za zwiększające koszty	240
4	Zużycie energii :	
	- według faktur :	
	a) zapłaconych gotówką	101
	b) do rozliczenia bezgotówkowego	201, 234, 300
	- według własnych obliczeń na podstawie odczytów z liczników (zafakturowane w następnym roku)	300
5	Odebrane usługi :	
	- zapłacone gotówką	101
	- do zapłacenia przelewem	201, 234, 300
6	Naliczone wynagrodzenia łącznie z wartością przysługujących świadczeń w naturze zaliczanych do wynagrodzeń	231
7	Naliczone składki na ubezpieczenia społeczne (płatne przez jednostkę), Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	229
8	Wartość przelanych odpisów na ZFŚS*	130
9	Podatki i opłaty obciążające działalność operacyjną	101, 130, 132, 225
10	Naliczone ekwiwalenty dla pracowników za zużyte do celów służbowych własne materiały, odzież i sprzęt :	
	- poza listą płac	234
	- na liście płac	231
11	Koszty podróży służbowych oraz za przejazdy służbowe samochodami stanowiącymi własność osoby delegowanej :	
	- zapłacone	101, 130, 132, 137
	- naliczone	234, 240
12	Opłaty za ubezpieczenia majątkowe, więźniów skierowanych do pracy w jednostce	101, 130, 132, 137, 240
13	Korekty zwiększające koszty naliczone w poprzednim roku, które dotyczyły np. niefakturowanego zużycia energii	300

* Wpływ tych środków na rachunek ZFŚS księguje się Wn konto 135 Ma konto 851.

Typowe zapisy strony Ma konta 400

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Zmniejszenia kosztów z tytułu* :	
	- korekty obniżającej wartość w cenie zakupu usług lub materiałów wydanych bezpośrednio do zużycia (na podstawie dowodów korygujących otrzymanych do dostawców)	201
	- zwrotu materiałów do magazynu wcześniej oddanych do używania	310
	- sprzedaży materiałów, których wartość księgowano w koszty bezpośrednio po przyjęciu od dostawcy	760
2	Nadwyżka materiałów uznana za zmniejszającą koszty*	240
3	Wartość materiałów wydanych do zużycia, ale nieużytych (według spisu z natury na koniec okresu obrotowego)*	310
4	Korekty zmniejszające koszty, które w poprzednim okresie zostały ustalone na podstawie własnych naliczeń opłat za zużytą energię oraz za usługi niefakturowane*	300
5	Zmniejszenia kosztów z tytułu zaliczenia ich do działalności wyodrębnionych, funduszy specjalnego przeznaczenia*	240, 851

6	Przeniesienie salda poniesionych w roku obrotowym kosztów	860
---	---	-----

* Dodatkowy dwustronny zapis techniczny ujemny na koncie 400.

2) Konto 401 – Amortyzacja

Konto 401 służy do ewidencji kosztów amortyzacji (umorzenia) od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, od których odpisy umorzeniowe są dokonywane stopniowo według stawek amortyzacyjnych.

Na stronie Wn konta 401 ujmuje się naliczone odpisy amortyzacyjne, a na stronie Ma – ewentualne korekty zmniejszające odpisy amortyzacyjne oraz przeniesienie kosztów amortyzacji (umorzenia) na wynik finansowy.

Jednostka dokonuje odpisu amortyzacyjnego na koniec roku obrotowego.

Konto 401 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość kosztów amortyzacji (umorzenia) naliczonej od początku danego roku.

Saldo konta 401 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860.

Typowe zapisy strony Wn konta 401

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Naliczona amortyzacja*	071

* Zapis równoległy pokrycia amortyzacji Wn konto 800 Ma konto 761

Typowe zapisy strony Ma konta 401

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Zmniejszenie z tytułu korekty uprzednio naliczonych kosztów amortyzacji	071
2	Przeniesienie rocznej sumy kosztów amortyzacji	860

VI. Zespół 7 – Przychody i koszty ich uzyskania

Konta zespołu 7 „Przychody i koszty ich uzyskania” służą do ewidencji przychodów i kosztów operacji finansowych oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

Na kontach zespołu 7 ujmuje się również przychody realizowane w ramach rachunku dochodów własnych.

Za moment sprzedaży usług wynajmu pomieszczeń przyjmuje się datę ustaloną w umowach lub datę wystawienia faktury, gdy z przyczyn technicznych wystawienie dokumentu następuje w terminie późniejszym.

Ewidencję szczegółową prowadzi się według pozycji planu finansowego oraz stosownie do potrzeb planowania, analizy i sprawozdawczości.

1) Konto 740 – Dotacje i środki na inwestycje

Konto 740 służy do ewidencji równowartości dochodów własnych przeznaczonych na finansowanie inwestycji.

Na stronie Wn konta 740 ujmuje się równowartość inwestycji sfinansowanych z dochodów własnych, a na stronie Ma – przeniesienie wydatków inwestycyjnych.

Saldo konta 740 w końcu roku obrotowego przeksięgowuje się na konto 860.

Na konie roku saldo konta 740 nie występuje.

Typowe zapisy strony Wn konta 740

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Równowartość środków dochodów własnych wykorzystanych na sfinansowanie inwestycji (zapis dodatkowy pod datą zapłaty zobowiązania)	800
2	Utworzone rezerwy na przyszłe zobowiązania z dochodów własnych na inwestycje	840

Typowe zapisy strony Ma konta 740

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przeniesienie salda w końcu roku	860

2) Konto 750 – Przychody i koszty finansowe

Konto 750 służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych oraz operacji finansowych i kosztu operacji finansowych.

Na stronie Wn konta 750 ujmuje się odpisy przychodów z tytułu dochodów budżetowych oraz koszty operacji finansowych, a w szczególności odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań z wyjątkiem obciążających inwestycje w okresie realizacji.

Na stronie Ma konta 750 ujmuje się przychody z tytułu dochodów budżetowych oraz kwoty należne z tytułu operacji finansowych, a w szczególności odsetki za zwłokę w zapłacie należności.

Dla czystości obrotów przychodów i kosztów ujmowanych na tym samym koncie, przy księgowaniu zmniejszeń wcześniejszych zapisów, stosuje się ujemne zapisy techniczne.

Ewidencja szczegółowa do konta 750 powinna zapewnić wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych według pozycji planu finansowego.

W końcu roku obrotowego przenosi się przychody z tytułu dochodów budżetowych oraz przychody finansowe na stronę Ma konta 860, a koszty operacji finansowych na stronę Wn konta 860.

Na koniec roku konto 750 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn konta 750

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Odpisy lub zmniejszenie należności z tytułu opłat i należności z operacji finansowych	221, 240
2	Zapłacone odsetki od zobowiązań	101, 130, 132
3	Naliczone na koniec kwartału wymagalne odsetki od niezapłaconych w terminie zobowiązań	201, 225, 229, 240
4	Wartość naliczonych a niezapłaconych do dnia bilansowego odsetek od należności	290
5	Przeniesienie na koniec roku obrotowego osiągniętych przychodów finansowych	860

Typowe zapisy strony Ma konta 750

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przychody z tytułu finansowych dochodów budżetowych : - przypisanych jako należności - wpłaconych do kasy lub banku (nieprzypisanych uprzednio na koncie 221)	221 101, 130
2	Otrzymane i przypisane odsetki z tytułu zwłoki w zapłacie należności	101, 130, 132, 201, 221, 240
3	Oprocentowanie środków na rachunku bankowym*	130, 132
4	Przypisanie wymagalnych odsetek należnych na koniec kwartału	201, 221, 240
5	Zmniejszenie odpisów aktualizujących należności dotyczących przychodów finansowych	290
6	Otrzymane darowizny pieniężne	101, 132
7	Przeniesienie na koniec roku obrotowego kosztów operacji finansowych	860

* Z wyjątkiem odsetek od środków ZFSS, które ujmuje się na koncie 851.

3) Konto 760 – Pozostałe przychody i koszty

Konto 760 służy do ewidencji pozostałych przychodów i kosztów, które nie są bezpośrednio związane

z działalnością operacyjną jednostki.

Wszelkie przychody księguje się na stronie Ma konta 760, a w szczególności przychody ze sprzedaży materiałów, środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, przychody z najmu pomieszczeń, usług basenu oraz pozostałe przychody takie jak odpisane przedawnione zobowiązania, otrzymane odszkodowania, kary i grzywny, darowizny i nieodpłatnie otrzymane środki obrotowe.

Na stronie Wn konta 760 ujmuje się koszty np. zakupu sprzedanych materiałów oraz pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się w szczególności kary i grzywny, odpisane przedawnione, umorzone i nieściągalne należności, koszty postępowania spornego oraz nieodpłatnie przekazane środki obrotowe.

Przy ewidencji pozostałych przychodów i kosztów na jednym koncie, dla czystości obrotów w przypadku księgowania zmniejszeń wcześniejszych zapisów stosuje się ujemne zapisy techniczne.

W końcu roku obrotowego sumę pozostałych przychodów operacyjnych przenosi się na stronę Ma konta 860, a sumę pozostałych kosztów operacyjnych w tym wartość sprzedanych materiałów w cenach zakupu na stronę Wn konta 860.

Na koniec roku konto 760 nie wykazuje salda

Typowe zapisy strony Wn konta 760

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wartość sprzedanych materiałów	310
2	Wartość darowizn i przekazanych nieodpłatnie rzeczowych aktywów obrotowych	310
3	Niezawinione niedobory aktywów obrotowych	240
4	Zapłacone lub naliczone kary, grzywny, odszkodowania i koszty postępowania spornego	101, 130, 132, 201, 225, 234, 240
5	Odpisane, przedawnione, umorzone pozostałe należności, jeżeli wcześniej nie dokonano odpisu aktualizującego	201, 231, 234, 240
6	Korekty zmniejszające przychody ze sprzedaży materiałów, środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych	201, 221, 234, 240
7	Odpisy aktualizujące należności wątpliwe	290
8	Obniżenie wartości zapasów materiałów w wyniku uszkodzenia, zepsucia itp.	310
9	Koszty związane ze sprzedażą środków trwałych	101, 130, 201
10	Przeniesienie na koniec roku obrotowego wartości pozostałych przychodów	860

Typowe zapisy strony Ma konta 760

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, materiałów oraz z najmu pomieszczeń, usług basenu i innych	101, 130, 132, 201, 221, 240
2	Korekty zmniejszające uprzednio zaksięgowane pozostałe koszty	101, 130, 132, 201, 225, 240, 310
3	Odpisanie przedawnionych zobowiązań	201, 231, 234, 240
4	Otrzymane lub należne odszkodowania, kary i grzywny oraz uprzednio odpisane należności	101, 130, 132, 201, 234, 240
5	Otrzymane darowizny oraz nieodpłatnie przejęte materiały	310
6	Otrzymane nieodpłatnie z tytułu darowizny pozostałe środki trwałe (w aktualnej wartości według wyceny)*	013
7	Rozliczenie nadwyżki aktywów obrotowych, jeżeli nie uznano ich za korygujące uprzednio ujęte koszty zużycia	240
8	Odpisanie równowartości całości lub części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego wartość należności wobec ustania przyczyn ich dokonania	290
9	Przysądzone koszty postępowania spornego	240
10	Należne jednostce wynagrodzenie płatnika podatku	

11	dochodowego i składek ZUS (potrącane w składanych deklaracjach)**	225, 229
	Przeniesienie na konie roku obrotowego pozostałych kosztów operacyjnych	860

* Możliwe jest księgowanie bezpośrednio Wn 013 Ma 072.

** Równowartość tych potrąceń podlega odprowadzeniu na dochody budżetowe

4) Konto 761 – Pokrycie amortyzacji

Konto 761 służy do ewidencji równowartości amortyzacji (umorzenia) ujętej na koncie 401.

Na stronie Wn konta 761 ujmuje się przeniesienie salda konta na wynik finansowy, a na stronie Ma równowartość amortyzacji (umorzenia) ujętej na koncie 401, w korespondencji z kontem 800.

W końcu roku obrotowego saldo konta 761 przenosi się na konto 860.

Typowe zapisy strony Wn konta 761

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przeniesienie salda w końcu roku obrotowego	860

Typowe zapisy strony Ma konta 761

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Równowartość naliczonej amortyzacji (pod datą ujęcia na koncie 401)	800

VII. Zespół 8 – Fundusze, rezerwy i wynik finansowy

Konta zespołu 8 „Fundusze, rezerwy i wynik finansowy” służy do ewidencji funduszy, dotacji i finansowania inwestycji z budżetu, wyniku finansowego i jego rozliczenia.

Do poszczególnych kont prowadzi się ewidencję szczegółową w przekrojach dostosowanych do ustalonego wzoru bilansu, rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w funduszu jednostki oraz wszelkich sprawozdań budżetowych.

1) Konto 800 – Fundusz jednostki

Konto 800 służy do ewidencji zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki.

Na stronie Wn konta 800 ujmuje się zmniejszenia funduszu, a na stronie Ma – jego zwiększenia, zgodnie z przepisami regulującymi gospodarkę finansową jednostki.

Na stronie Wn konta 800 ujmuje się w szczególności :

- przeksięgowanie, w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego, straty bilansowej roku ubiegłego z konta 860,
- przeksięgowanie, pod datą rocznego sprawozdania finansowego, zrealizowanych dochodów budżetowych z konta 222,
- przeksięgowanie, w końcu roku obrotowego, datacji z budżetu i środków budżetowych wykorzystanych na inwestycje z konta 810 (pod datą ostatniego dnia roku obrotowego),
- pokrycie amortyzacji (umorzenia) podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- różnice z aktualizacji środków trwałych (obniżenie wartości ewidencyjnej brutto),
- wartość nieumorzoną rozchodowanych środków trwałych na skutek zużycia, nieodpłatnego przekazania lub sprzedaży.

Na stronie Ma konta 800 ujmuje się w szczególności :

- przeksięgowanie, w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania bilansowego, zysku bilansowego roku ubiegłego z konta 860,
- przeksięgowanie, pod datą rocznego sprawozdania finansowego, zrealizowanych wydatków budżetowych z konta 223,
- roczne przeksięgowanie wydatków dokonanych przez jednostkę ze środków funduszy pomocowych z konta 228,
- wpływ dotacji i równowartość środków budżetowych wydatkowanych przez jednostkę na

- sfinansowanie inwestycji (zapis równoległy do zapłaty Wn 810 Ma 800),
- różnice z aktualizacji środków trwałych (zwiększenie dotychczasowej wartości brutto),
- nieodpłatne otrzymanie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 800 powinna zapewnić możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki. W przypadku prowadzenia scentralizowanej księgowości obejmującej różne jednostki, dla których ustala się odrębnie wynik finansowy i według odmiennych zasad dokonuje się jego podziału, ewidencję szczegółową prowadzi się również według poszczególnych jednostek.

Konto 800 wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza stan funduszu jednostki.

Typowe zapisy strony Wn konta 800

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Ujemny wynik finansowy roku ubiegłego*	860
2	Przebieganie zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych (pod datą 31 grudnia)	222
3	Przebieganie środków budżetowych wydatkowanych na sfinansowanie inwestycji (pod datą 31 grudnia)	810
4	Wartość nieumorzona środków trwałych wycofanych z używania na skutek zużycia (pod datą postawienia w stan likwidacji), sprzedaży (pod datą rozchodu)	011
5	Nieodpłatne przekazanie środków trwałych (wartość nieumorzona)	020
6	Wartość nieumorzona środków trwałych uznanych za niedobory niezawinione	240
7	Pokrycie amortyzacji podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo	761
8	Zwiększenie wartości dotychczasowego umorzenia związanego z podwyższeniem wartości początkowej środków trwałych w związku z aktualizacją ich wartości początkowej	071
9	Zmniejszenie wartości ewidencyjnej środków trwałych na skutek zarządzonej aktualizacji wyceny (wartość brutto)	011

* Księgowanie w księgach roku następnego pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego za roku ubiegły

Typowe zapisy strony Ma konta 800

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Dodatni wynik finansowy roku ubiegłego*	860
2	Przebieganie zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych (pod datą 31 grudnia)	223
3	Roczne przebieganie wydatków dokonanych przez jednostkę ze środków funduszy pomocowych (pod datą 31 grudnia)	228
4	Równowartość wydatków budżetowych jednostki na sfinansowanie własnych inwestycji (zapis dodatkowy na dowodzie zapłaty)	810
5	Otrzymane nieodpłatnie z tytułu darowizny środki trwałe, wartości niematerialne i prawne (w wartości wynikającej z wyceny)	011, 014
6	Otrzymanie nieodpłatne od innych jednostek budżetowych, środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych (wartość dotychczasowa netto)	011, 020
7	Zwiększenie wartości początkowej środków trwałych na skutek zarządzonej aktualizacji wyceny (wartość brutto)	011

* Zapis w księgach roku następnego pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego

2) Konto 810 – Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje

Konto 810 służy do ewidencji równowartości dokonanych wydatków na inwestycje własne jednostki.

Na stronie Wn konta 810 ujmuje się równowartość wykorzystanych środków budżetowych na finansowanie inwestycji.

Na stronie Ma konta 810 ujmuje się przeksięgowanie w końcu roku obrotowego salda na konto 800.

Ewidencję analityczną do konta 810 należy prowadzić według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków.

Na koniec roku konto 810 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn konta 810

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Równowartość dokonanych wydatków na sfinansowanie inwestycji	800

Typowe zapisy strony Ma konta 810

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Przeksięgowanie w końcu roku wydatków na sfinansowanie własnych inwestycji	800

3) Konto 840 – Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów

Konto 840 służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów w szczególności równowartości otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych oraz rezerw na przyszłe zobowiązania z tytułu przeznaczenia dochodów własnych na sfinansowanie inwestycji, które były planowane, ale do końca roku nie zostały zrealizowane.

Na stronie Wn konta 840 ujmuje się zmniejszenie przychodów przyszłych okresów lub zaliczenie ich do przychodów danego roku obrotowego.

Na stronie Ma konta 840 ujmuje się powstanie i zwiększenie przychodów zaliczanych do przyszłych okresów oraz utworzenie rezerwy z dochodów własnych na sfinansowanie własnych inwestycji w następnym okresie sprawozdawczym.

Ewidencja szczegółowa do konta 840 powinna umożliwić rozróżnienie poszczególnych tytułów.

Typowe zapisy strony Wn konta 840

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Rozwiązanie lub zmniejszenie rezerwy na skutek ; - ujęcia zobowiązań - wygaśnięcia przyczyn utworzenia rezerwy	201, 234, 240 750, 760
2	Rozwiązanie rezerwy utworzonej z tytułu przeznaczenia dochodów własnych na sfinansowanie planowanych inwestycji w związku ze sfinansowaniem tych inwestycji	800
3	Zarachowanie przychodów przyszłych okresów do przychodów danego okresu	750, 760

Typowe zapisy strony Ma konta 840

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Utworzenie rezerwy na przyszłe zobowiązania w związku z przeznaczeniem dochodów własnych na sfinansowanie inwestycji	740
2	Utworzenie rezerwy na przyszłe zobowiązania w ciężar : - pozostałych kosztów - kosztów finansowych	760 750

- strat nadzwyczajnych	860
------------------------	-----

4) Konto 851 – Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

Konto 851 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Środki pieniężne tego funduszu, wyodrębnione na odrębnym rachunku bankowym, ujmują się na koncie 135 – Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia – ZFŚS. Odpis tworzony corocznie obciąża koszty działalności podstawowej.

Środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych zwiększany jest o odsetki naliczane przez bank od środków zgromadzonych na rachunku bankowym, dobrowolnych wpłat, darowizn czy zapisów osób fizycznych i prawnych, przeznaczonych na ten fundusz oraz o odsetki od udzielanych pożyczek na cele mieszkaniowe.

Podstawą gospodarki finansowej środkami ZFŚS jest roczny plan finansowy.

Ewidencja szczegółowa do konta 851 powinna pozwolić na wyodrębnienie :

- stanu, zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu środków socjalnych, z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków zmniejszeń,
- wysokości poniesionych kosztów i wysokości uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej.

Konto 851 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan zakładowego funduszu świadczeń socjalnych będącego do dyspozycji jednostki.

Typowe zapisy strony Wn konta 851

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Koszty związane z prowadzoną działalnością socjalną: - zapłacone bez ujmowania na kontach rozrachunków - ujęte jako zobowiązania z tytułu : a) dostaw i usług b) zwrotu pracownikom równowartości pokrytych przez nich kosztów działalności socjalnej	101, 135 201 234
2	Koszty z tytułu : - świadczenia urlopowego wypłacanego nauczycielom w wysokości odpisu podstawowego - zapłaconych lub naliczonych kar i odsetek za nieterminową zapłatę zobowiązań	234 101, 135, 201, 240
3	Zmniejszenie funduszu z tytułu umorzenia pożyczek z ZFŚS lub innych należności	234, 240
4	Odpisy aktualizujące należności wątpliwe tego funduszu (dokonane na dzień bilansowy)	290

Typowe zapisy strony Ma konta 851

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	Wpływ środków do kasy lub na rachunek ZFŚS z tytułu nieprzypisanych wcześniej należności	101, 135
2	Odpis bieżący na ZFŚS	135
3	Odsetki bankowe naliczone od środków funduszu zgromadzonych na rachunku bankowym	135
4	Przypisane odsetki od pożyczek udzielonych na cele mieszkaniowe i innych należności (wymagalne na dzień bilansowy)	234, 240
5	Przychody z tytułu opłat za świadczone usługi działalności socjalnej : - wypłacane bez uprzedniego przypisania należności - ujęte jako należności	101, 135 201, 234, 240
6	Przychody z tytułu otrzymanych lub należnych odsetek,	

	odszkodowań i kar dotyczących ZFSS	101, 135, 201, 240
7	Darowizny środków obrotowych na rzecz działalności socjalnej	101, 135
8	Zmniejszenie odpisu aktualizującego należności w przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu	290

5) Konto 860 – Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy

Konto 860 służy do bieżącej ewidencji strat i zysków nadzwyczajnych oraz do ustalenia na koniec roku obrotowego wyniku finansowego jednostki.

W ciągu roku obrotowego na stronie Wn konta 860 ujmuje się poniesione straty nadzwyczajne, a na stronie Ma zrealizowane (wplacone) zyski nadzwyczajne działalności operacyjnej.

Do strat nadzwyczajnych ewidencjonowanych na koncie 860 zalicza się w szczególności szkody w aktywach obrotowych spowodowane zdarzeniami losowymi takimi jak np. powódź, pożar, huragan, kradzież z włamaniem oraz koszty usunięcia skutków tych zdarzeń, a do zysków nadzwyczajnych odszkodowania otrzymane z ww. tytułów.

Do zysków nadzwyczajnych danego roku zalicza się wyłącznie niewątpliwe zyski, natomiast do strat wszelkie zdarzenia, o których uzyskano wiadomość do dnia rzeczywistego zamknięcia ksiąg rachunkowych.

W końcu roku obrotowego na stronie Wn konta 860 ujmuje się :

- sumy poniesionych kosztów, w korespondencji z kontem 400 i 401,
- wartość dochodów własnych wykorzystanych lub przeznaczonych na sfinansowanie inwestycji własnych jednostki, w korespondencji z kontem 740,
- koszty operacji finansowych, w korespondencji z kontem 750,
- pozostałe koszty operacyjne, w korespondencji z kontem 760.

Na stronie Ma konta 860 ujmuje się w końcu roku obrotowego :

- sumy uzyskanych przychodów finansowych, w korespondencji z kontem 750,
- pozostałe przychody, w korespondencji z kontem 760,
- pokrycie kosztów amortyzacji (umorzenia), w korespondencji z kontem 761.

Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki, saldo Wn – stratę netto, saldo Ma – zysk netto.

Saldo konta 860 przenoszone jest w roku następnym, pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego, na konto 800.

Typowe zapisy strony Wn konta 860

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
	Obroty w ciągu roku	
1	Straty w składnikach majątku obrotowego spowodowane zdarzeniami trudnymi do przewidzenia	101, 240, 310
2	Straty związane z usuwaniem skutków ww. zdarzeń*	101, 131, 132, 201, 231, 234, 240, 310
	W końcu roku obrotowego	
1	Przeniesienie :	
	- poniesionych kosztów działalności według rodzajów	400
	- kosztów amortyzacji	401
	- równowartości środków dochodów własnych jednostki wykorzystanych lub przeznaczonych na sfinansowanie własnych inwestycji	740
	- kosztów operacji finansowych	750
	- pozostałych kosztów operacyjnych	760
	Pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego	
1	Przebieganie dodatniego wyniku finansowego (zysku netto) za rok ubiegły	800

* Remonty i odtworzenie straconego mienia, na pokrycie których otrzymano odszkodowania lub wpłaty ubezpieczycieli, finansuje się z dochodów własnych jednostki

Typowe zapisy strony Ma konta 860

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
	Obroty w ciągu roku	
1	Otrzymane wpłaty na pokrycie strat*	132
2	Przyznane odszkodowanie z tytułu strat	240
	W końcu roku obrotowego	
1	Przeniesienie :	
	- przychodów finansowych	750
	- pozostałych przychodów operacyjnych	760
	- pokrycia kosztów amortyzacji	761
	Pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego	
1	Przebiegowanie ujemnego wyniku finansowego (straty netto) za rok ubiegły	800

* Wpłaty z tytułu odszkodowania za utracone lub uszkodzone mienie jednostki zalicza się do dochodów własnych

2. Konta pozabilansowe

A. Plany finansowe

Na kontach pozabilansowych ewidencjonuje się dane dotyczące planów finansowych, wydatków oraz zaangażowania poszczególnych rodzajów środków.

Na kontach pozabilansowych obowiązuje zasada zapisu jednostronnego, a ewentualne salda występujące na tych kontach nie są ujmowane w bilansie jednostki.

1) Konto 980 – Plan finansowy wydatków budżetowych

Konto 980 służy do ewidencji wartości planu finansowego wydatków budżetowych.

Na stronie Wn konta 980 księguje się kwoty zatwierdzonego planu finansowego wydatków budżetowych oraz jego korekty (zwiększenia zapisem dodatnim, a zmniejszenia zapisem ujemnym).

Na stronie Ma konta 980 księguje się :

- wartość zrealizowanych w roku wydatków budżetowych,
- wartość wydatków niewygasających, które ujęto w planie do realizacji w roku następnym,
- wartość niezrealizowanych wydatków, które były w planie.

Zapisy na stronie Ma konta 980 dokonywane są przynajmniej dwa razy do roku, na półrocze i na koniec roku.

Ewidencja szczegółowa do konta 980 prowadzona jest według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków oraz zadań zatwierdzonych w planach finansowych na dany rok.

Konto 980 na koniec roku nie wykazuje salda.

2) Konto 981 – Plany finansowe niewygasających wydatków

Konto 981 służy do ewidencji kwot ujętych w planach finansowych niewygasających wydatków jednostki.

Na stronie Wn konta 981 ewidencjonuje się wartości ujęte w zatwierdzonym na dany rok planie finansowym niewygasających wydatków jednostki.

Na stronie Ma konta 981 ujmuje się :

- równowartość zrealizowanych niewygasających wydatków budżetowych, które były zatwierdzone w planie na dany rok,
- wartość planowanych na dany rok niewygasających wydatków, ale niezrealizowanych lub wygasłych.

Ewidencję szczegółową do konta 981 prowadzi się w podziałkach klasyfikacji występujących w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych.

Konto 981 nie wykazuje salda na koniec roku.

B. Zaangażowanie

Zaangażowaniem jest wywołanie przez kierownika jednostki lub osobę przez niego upoważnioną takiego stanu prawnego, który w przyszłości spowoduje obowiązek dokonania wydatku ze środków finansowych jednostki.

Dokumenty dotyczące zamierzonych przyszłych wydatków powinny być przed decyzją powodującą powstanie zobowiązania warunkowego przedłożone głównemu księgowemu w celu dokonania przez niego wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym.

Ewidencja zaangażowania środków służy do określenia wartości środków finansowych z określonych źródeł (budżetowych, dochodów własnych, środków pomocowych), które zostały już zadysponowane na określone cele i muszą być zabezpieczone na pokrycie przyszłych zobowiązań.

Dokumentami informującymi o wartości zaangażowania są między innymi :

- poszczególne umowy o dostawy, usługi, zlecenia i o dzieło płatne w danym roku,
- wyliczenia wartości rocznych wynagrodzeń wynikających z umów o pracę oraz pochodnych od tych wynagrodzeń, także składek na PFRON,
- wyliczenia wartości świadczeń przyznanych na podstawie wydanych decyzji,
- faktury i rachunki za zrealizowane dostawy i usługi nieobjęte wcześniejszymi umowami,
- wyliczona wartość zużytej, ale nie zafakturowanej do dnia sprawozdawczego energii, wody i gazu (na podstawie odczytu z liczników),
- rozliczone zobowiązania z tytułu kosztów podróży służbowych i innych kosztów pokrytych najpierw przez pracowników z własnych środków.

Zapisy na stronie Wn kont zaangażowania środków dokonywane są na podstawie miesięcznego zestawienia dokonanych wydatków z poszczególnych rachunków bankowych.

1) Konto 996 – Zaangażowanie dochodów własnych jednostek budżetowych

Konto 996 służy do ewidencji wartości prawnego zaangażowania dochodów własnych jednostki pod datą podjęcia decyzji, podpisania umowy lub wydania innego postanowienia, których wykonanie spowoduje powstanie zobowiązań i konieczność sfinansowania ich z dochodów własnych.

Zaangażowanie ewidencjonuje się w chronologii zapadania decyzji, niezależnie od tego, w którym roku budżetowym nastąpi wydatek finansowany dochodami własnymi, z tym że w ewidencji szczegółowej rejestruje się kwoty zaangażowania z podziałem na lata płatności zobowiązań.

Na stronie Wn konta 996 ujmuje się równowartość wydatków pokrytych ze środków na rachunku dochodów własnych według miesięcznych zestawień tych wydatków.

Na stronie Ma konta 996 ujmuje się wartość przyszłych zobowiązań do sfinansowania ze środków dochodów własnych, czyli wartość umów, decyzji i innych porozumień lub postanowień. Zapisy te dokonywane mogą być zbiorczo najpóźniej na koniec miesiąca sprawozdawczego, w którym powstały podstawy prawne.

Ewidencję szczegółową do konta 996 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie zaangażowania dochodów własnych z każdego ze źródeł określonych w ustawie o finansach publicznych z jednoczesnym podziałem na lata finansowania wraz z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków.

Na koniec roku konto 996 może wykazywać saldo Ma, które oznacza zaangażowanie dochodów własnych do sfinansowania w przyszłych latach.

Typowe zapisy strony Wn konta 996

Lp.	Treść operacji
1	Równowartość wydatków z rachunku bankowego dochodów własnych (zapis na podstawie miesięcznego zbiorczego zestawienia operacji bankowych)

Typowe zapisy strony Ma konta 996

Lp.	Treść operacji
1	Wartość przyszłych dostaw, robót i usług wynikająca z zawartych umów (pod datą zawarcia umowy, najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca sprawozdawczego)
2	Wartość przyszłych świadczeń wynikających z wydanych decyzji, postanowień oraz zawartych porozumień (pod datą powstania prawnego zaangażowania, najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca)

3	sprawozdawczego) Zwiększenie lub zmniejszenie (zapisem ujemnym) uprzednio zaewidencjonowanych kwot zaangażowania
4	Równowartość dokonanych wydatków związanych z operacjami nieopredezonymi umowami czy decyzjami i wobec tego wcześniej niezaewidencjonowanymi na tym koncie (na podstawie miesięcznych zestawień takich operacji – np. wartość drobnych zakupów i usług oraz opłat)

2) Konto 997 – Zaangażowanie środków funduszy pomocowych

Na koncie 997 ujmuje się prawne zaangażowanie środków funduszy pomocowych, a w szczególności środków Unii Europejskiej.

Prawne zaangażowanie obejmuje równowartość zawartych umów, porozumień lub wydanych decyzji, których realizacja spowoduje w przyszłości wydatkowanie funduszy pomocowych.

Zapisy na tym koncie są dokonywane także w sytuacji, gdy następuje najpierw zaliczkowe finansowanie tych zadań ze środków własnych jednostki, względnie z innych środków krajowych, a później zgodnie z przepisami lub umową nastąpi refundacja tych wydatków ze środków pomocowych.

W projektach, w których przewidziane jest współfinansowanie nakładów z własnych środków budżetowych jednostki, zaangażowanie tych środków ujmowane jest odpowiednio na koncie 998 i 999.

Na stronie Wn konta 997 ujmuje się równowartość wydatków sfinansowanych środkami funduszy pomocowych oraz wydatków, które dokonano ze środków krajowych podlegających w przyszłości refundacji ze środków funduszy pomocowych.

Na stronie Ma konta 997 ujmuje się zaangażowanie środków funduszy pomocowych, czyli wartość wynikająca z zawartych umów i innych porozumień lub wydanych decyzji i postanowień, które zostaną pokryte z tych funduszy.

Ewidencję na tym koncie prowadzi się w chronologii powstawania zaangażowania, niezależnie od tego, w którym roku budżetowym nastąpi wydatek.

Do konta 997 prowadzi się ewidencję szczegółową umożliwiającą ustalenie zaangażowania środków każdego projektu, z dalszym podziałem na lata finansowania z jednoczesnym oznaczeniem podziałek klasyfikacji wydatków budżetowych i strukturalnych.

Na koniec roku konto 997 może wykazywać saldo Ma, które oznacza zaangażowanie środków funduszy pomocowych, przewidziany na sfinansowanie poszczególnych programów.

Typowe zapisy strony Wn konta 997

Lp.	Treść operacji
1	Równowartość wydatków sfinansowanych środkami funduszy pomocowych
2	Równowartość wydatków dokonanych ze środków krajowych, które będą podlegały refundacji ze środków funduszy pomocowych

Typowe zapisy strony Ma konta 997

Lp.	Treść operacji
1	Wartość przyszłych dostaw, robót i usług wynikająca z zawartych umów, których wykonanie spowoduje wykorzystanie środków funduszy pomocowych (pod datą zawarcia umowy)
2	Wartość przyszłych świadczeń wynikających z wydanych decyzji, postanowień oraz zawartych porozumień, które będą podlegać finansowaniu lub refundacji ze środków pomocowych (pod datą powstania prawnego zaangażowania)
3	Zwiększenie lub zmniejszenie (zapisem ujemnym) uprzednio zaewidencjonowanych kwot zaangażowania
4	Równowartość dokonanych wydatków związanych z operacjami nieopredezonymi umowami czy decyzjami i wobec tego wcześniej niezaewidencjonowanymi na tym koncie (na podstawie miesięcznych zestawień takich operacji – np. wartość drobnych zakupów i usług oraz opłat)

3) Konto 998 – Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego

Konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie

finansowym jednostki na dany rok obrotowy oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych przewidzianych do realizacji w danym roku obrotowym.

Na stronie Wn konta 998 ujmuje się :

- w ciągu roku równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych danego roku obrotowego,
- na koniec roku obrotowego równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego, przebiegających na konto 999,

Na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków planu finansowego roku bieżącego oraz ujętych w planie na dany rok wydatków niewygasających, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie pociągnie za sobą konieczność dokonania wydatków budżetowych w danym roku.

Wysokość zaewidencjonowanego zaangażowania środków budżetowych nie powinna być wyższa od zatwierdzonego na dany rok planu finansowego tych wydatków.

Do konta 998 prowadzi się ewidencję szczegółową według podziałek klasyfikacji planu finansowego i prowadzonych zadań z wyodrębnieniem zaangażowania dotyczącego planu wydatków niewygasających.

Ewidencjonowane na stronie Ma konta 998 zaangażowanie wydatków budżetowych wykazywane jest narastająco od początku roku, w kwartalnych sprawozdaniach Rb-28S. Suma wykazanego w nich zaangażowania nie może być mniejsza od sumy wykonanych wydatków i występujących na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązań wymagalnych w danym roku.

Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn konta 998

Lp.	Treść operacji
1	Równowartość zrealizowanych wydatków danym roku wydatków budżetowych wydatków
2	Przeniesienie na konto 999 zaangażowania wydatków ponad zrealizowane wydatki danego roku, które będą realizowane w latach następnych (pod datą 31 grudnia) – saldo Ma konta 998

Typowe zapisy strony Ma konta 998

Lp.	Treść operacji
1	Zaangażowanie z lat poprzednich przebiegające z konta 999 na początku roku
2	Zaangażowanie wynikające z zawartych umów o dostawy i usługi, wydanych decyzji i innych postanowień, których termin płatności przypada na dany rok
3	Zaangażowanie wydatków wynikające z zawartych umów o pracę lub decyzji o zatrudnieniu oraz umów o dzieło lub zlecenia płatne do 31 grudnia danego roku
4	Zaangażowanie wydatków z tytułu pochodnych od wynagrodzeń wymagalnych w danym roku
5	Zwiększenie lub zmniejszenie (zapisem ujemnym) uprzednio zaksięgowanego zaangażowania wydatków danego roku w wyniku aneksu do umowy lub zmiany decyzji, w tym także z tytułu przesunięcia terminu wykonania lub płatności na rok następny
6	Zaangażowanie w wysokości dokonanych wydatków związanych z operacjami niepoprzedzonymi umowami lub decyzjami, a więc niezaewidencjonowanymi na tym koncie
7	Zobowiązania występujące na koniec okresu sprawozdawczego a niewynikające z wcześniej ujętych na tym koncie umów lub decyzji (np. kosztów podróży służbowych, doraźnych dostaw i usług, odsetek za zwłokę w zapłacie zobowiązań, kar umownych i odszkodowań)

4) Konto 999 – Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

Konto 999 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat oraz niewygasających wydatków, które mają być zrealizowane w latach następnych.

Na stronie Wn konta 999 ujmuje się równowartość zaangażowania wydatków budżetowych dokonanego w latach poprzednich, a obciążających plan finansowy roku bieżącego lub plan wydatków niewygasających przewidzianych do realizacji w roku bieżącym (księgowanie na początku roku w korespondencji z kontem 998).

Na stronie Ma konta 999 ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków lat przyszłych, które nie zostały wykonane oraz wartość zaangażowania związanego z wydatkami niewygasającymi ujętymi w wykazie wydatków przesuniętych do realizacji na lata następne.

Do konta 999 prowadzi się ewidencję szczegółową według podziałek klasyfikacji planu finansowego

z wyodrębnieniem planu niewygasających wydatków i prowadzonych zadań.

Na koniec roku konto 999 może wykazywać saldo Ma oznaczające wartość zaangażowania wydatków budżetowych lat przyszłych.

Typowe zapisy strony Wn konta 999

Lp.	Treść operacji
1	Równowartość zaangażowany wydatków zaewidencjonowanych w latach poprzednich, które przechodzą do zaangażowania wydatków roku bieżącego (księgowanie na początek danego roku)

Typowe zapisy strony Ma konta 999

Lp.	Treść operacji
1	Zaangażowanie wynikające z zawartych umów o dostawy, roboty i usługi, umów o dzieło i zlecenia oraz wydanych decyzji i innych postanowień, których termin płatności przypada w przyszłych latach
2	Saldo konta 998 podlegające przeksięgowaniu na to konto pod datą 31 grudnia
3	Zwiększenie lub zmniejszenie (zapisem ujemnym) uprzednio zaksięgowanego zaangażowania wydatków przyszłych lat w wyniku aneksu do umowy lub zmiany decyzji
4	Wartość niewygasających wydatków budżetowych, które na podstawie obowiązujących przepisów mogą być realizowane w latach następnych

§ 4

OPIS SYSTEMU PRZETWARZANIA DANYCH

1. W Zespole Szkół Nr 6 im. Króla Jana III Sobieskiego w Jastrzębiu Zdroju ewidencja zaszciości gospodarczych prowadzona jest w siedzibie jednostki według podziału na :

- działalność podstawową (jednostka budżetowa) – ZS6,
- rachunek dochodów własnych – DW,
- zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – FS,
- działalność wyodrębnioną – np. Program LEONARDO DA VINCI – LDV, Stypendia Unijne – STU,

dla których prowadzone są odrębne rejestry księgowe.

2. Do działalności podstawowej prowadzi się dodatkowy podział na placówki określające prowadzone zadania zgodnie z zatwierdzonym na dany rok planem finansowym.

3. Wydruk z wykazem prowadzonych w danym roku budżetowym rejestrów księgowych i placówek każdorazowo dołączany jest do obowiązującego ZPK.

4. Do obowiązującego ZAK dołącza się także każdorazowo w danym roku wydruk prowadzonych kont analitycznych.

5. Wydruki określone w § 4 ust. 3 i 4 podpisuje główny księgowy i osoba upoważniona z działu księgowości merytorycznie do sprawdzenia, a zatwierdza kierownik jednostki.

6. Ewidencję prowadzi się przy użyciu komputera stosując programy komputerowe :

- „QWANT” – program księgowy, nr licencji 50535,
- „QWARK” – program placowy, nr licencji 60479,
- „QINW” - program inwentarzowy, nr licencji 3320 (chwilowo zawieszony),
- „QADR” – program kadrowy, nr licencji 30123,

7. Zasady funkcjonowania w/w programów określają odrębne instrukcje obsługi. Wprowadzenie aktualizacji tych programów nie wymaga odrębnych zarządzeń i jest dokonywane na bieżąco, według zmian obowiązujących przepisów prawnych.

8. Na koniec każdego miesiąca sporządza się wydruk dochodów budżetowych, wydatków budżetowych oraz sprawozdanie ze stanu kont prowadzonych rejestrów księgowych i placówek (zadań).

9. Wydruki z pojedynczych zadań jednostki budżetowej podpisuje główny księgowy oraz osoba upoważniona merytorycznie z działu księgowości do sprawdzenia, natomiast wydruki prowadzonych rejestrów księgowych podpisuje także kierownik jednostki.

10. Przynajmniej raz na kwartał dokonuje się archiwizacji danych na dyskietkach. W programie „QWARK”

archiwizacji na dokonuje się co miesiąc.

11. Na koniec roku obrotowego sporządza się wydruk kart kontowych według prowadzonych rejestrów księgowych oraz placówek (zadań).

12. Komplet wydruku (zestawu) kart kontowych dotyczących poszczególnych rejestrów księgowych oraz prowadzonych placówek (zadań) jest numerowany w górnym prawym rogu każdej kartki. Suma wszystkich kartek zestawu jest umieszczana w prawym górnym rogu pierwszej kartki danego zestawu i opatrzona pieczęcią jednostki oraz podpisami kierownika jednostki i głównego księgowego. Pojedyncze karty kontowe podpisuje główny księgowy.

13. Konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach gospodarczych w ujęciu systematycznym. Na kontach obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równoległe w dowodach – Polecenie księgowania, zdarzeń zgodnie z zasadą podwójnego zapisu.

14. Zapisów na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej.

§ 5

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Załącznikiem do ZAKŁADOWEGO PLANU KONT jest, aktualny na dany rok obrotowy, wydruk :
  - a) wykazu rejestrów księgowych,
  - b) wykazu placówek w rejestrze księgowym,
  - c) wykazu planu kont analitycznych w rejestrze księgowym.
2. Obowiązujące hasła otwarcia programów operacyjnych znajdują się w dziale księgowości i u informatyka jednostki.
3. ZAKŁADOWY PLAN KONT wchodzi w życie z dniem podpisania. Jednocześnie traci moc prawną ZAKŁADOWY PLAN KONT obowiązujący poprzednio.

DYREKTOR
Zespołu Szkół Nr 6
Im. Króla Lecha III Sobieskiego
mgr Andrzej Kinasiewicz